ΑΝΤΙΘΡΙΣΚΕΦΤΙΚΙ ΒΙΒΛΙΟΘΙΚΙ

Ο. ΛΟΝΚΙΝ

ΑΠΛΕΣ ΚΥΒΕΝΤΕΣ ΓΙΑ ΤΙ ΘΡΙΣΚΙΑ

Μετάφρασι Μ. ΜΙΤΑΦΙΔΙ

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

ΑΝΤΙΘΡΙΣΚΕΦΤΙΚΙ ΒΙΒΛΙΟΘΙΚΙ

Ο. ΛΟΝΚΙΝ

ΑΠΛΕΣ ΚΥΒΕΝΤΕΣ
ΓΙΑ ΤΙ
ΘΡΙΣΚΙΑ

Μετάφραςι Μ. ΜΙΤΑΦΙΔΙ

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

О. ЛОНГИН

Простые беседы о религии

под редакцией

проф. Д. Третьяко А. и проф. В. Елина

Перевод М. Митафиди

Издание греч. из-ва „Коммунистис“

Ростов-Дон 1931

Уполн. Крайлита № 885 Ст. ф. 125x176 Тир. 3000

Ростов-Дон, тип. греч. из-ва „Коммунистис“ Зак. 169

Ο ΜΙΧΑΛΙΣ ΓΝΕΖΤΟΦ

Ίτανε στις παραμονες τις επανάστασις τυ 1905. Σε μια μεγάλι βιομιχανικι πολιτία, δύλεβε σ'ένα εργοστάσιο ο Μιχάλις Γνεζτοφ. Ίχε πάρι πια τα χρόνια-τυ κ'ίτανε ανθροπος σοβαρος. Αγαπύσε να διαβάζι, μα πιο πολι τυ άρεζε να κάθετε νάκύι σα διαβάζυνε ι διιγύντε ι άλι για κάπιο επιστιμονικο ζίτιμα. Σα διάβαζε ο ίδιος προτιμύσε πάντα τα θεοτικα.

Έκίνι τιν εποχι ίσια-ίσια αρχίσανε να μαζέβυντε κε ι εργάτες τυ εργοστασίυ σε μιστικυς πολιτικυς ομίλυς κε διαβάζανε διάφορες προκίριξες ίτε τίποτε φιλάδια για τιν πολιτικι. Εναν τέτιον όμιλο διέφτινε ο σίντροφος Αρτεμ. Ολι έτσι τον ξέρανε κε κανις καμια φορα δεν έμαθε το επίθετό-τυ.

Αλός-τε κε το όνομά-τυ δεν ίτανε Αρτεμ. Τον κερο εκίνο ι δυλια στο κόμα ίτανε πολι δίσκολι κε επικίντινι, κε πιο έφκολο ίτανε να κρίβετε κανις απτι χοροφιλακι με ξένο όνομα. Κε όμος χιλιάδες άνθροπι ακύραστα δυλέβανε κάνοντας πολιτικι προπαγάντα κε μορφόνοντας επαναστατικα τυς εργάτες.

Ο Αρτεμ ίτανε προπαγανδιστις απτο κόμα. Ι κιριότερι δυλια τον προπαγανδιστον τότε ίτανε να ξιγύνε στυς εργάτες (κε αν ίτανε δινατο κε στυς χορικυς) πός ίνε διοργανομένο το μπυρζυάζικο κράτος, πός ο τσάρος

κε ι ιπυργί-τυ δινααστέβυνε το λαο, πός ι τσιφλικάδες κ' ι καπιταλιςτες λιςτέβυνε τυς εργάτες κε τυς χορικυς με τι βοίθια τυ τςάρυ.

Δίςκολος μιχανιζμος, πυ έπρεπε να τον κςιγίςυνε όςο το δινατο πις απλα κε να αποδίκςυνε, πός μπορι να ριχτι ο ζιγος αφτος.

Ο ΣΙΝΤΡΟΦΟΣ ΑΡΤΕΜ

Διιγότανε ο Αρτεμ όμορφα, τα κςιγύςε όλα έτςι πυ να τα καταλαβένι ο καθένας κε όλα τάφερνε πάνο ςε παραδίγματα παρμένα μες' αιπτιν ζοι. Γιαφτο κε ο Μιχάλις Γνεζτοφ αγαπύςε πολι τις κυβέντες τυ Αρτεμ. Μαζέβυντε κάμποσι εργάτες, πέντε έκςι άνθροπι, ςε κανένα μιςοςκότινο, πνιχτικο δομάτιο κάπιυ γνόριμυ, μπιςτεμένυ ςιντρόφυ. Κε μόλις αρχίζι να μιλα ο Αρτεμ, θαρις ανάβυν ι καρδιες, ςυ φένετε, πος να τόρα δα θάπιανες νάλάκςις τι ζοι να τιν κάμις κάπος πιο νέα κε όμορφι.

ΤΙ ΔΕΝ ΑΡΕΖΕ ΣΤΟ ΜΙΧΑΛΙ

Κε όμος μες απόλες τις κυβέντες τυ Αρτεμ ίτανε κάτι πυ δεν άρεζε τυ Μιχάλι. Δεν τυ άρεζε ςαν άρχιζε ο Αρτεμ να χτιπάι τι θριςκία, τυς παπάδες κε τα παρόμια. Θαρις κε βριςκότανε ανάμεςα ςε διο φοτιες. Απτο ένα μέρος το ςέρνανε τα παλια, τα ςινιθιζμένα. Κε ςινιθιζμένα ίςανε κίνα, πυ άκυςε στιν εκλιςια, πυ διάβαςε στα ιερα βιβλία. Απτ'άλο μέρος τον τραβύςε ι νέα ζοι κε προςπαθύςε να ςινάρμόςι το ένα με το άλο, μα τυ κάκυ.

Ενόςο ο Αρτεμ διιγάτε για τον τσάρο κε τυς ιπυργυς-τυ, ο Μιχάλις ακύι. Μόλις όμος αρχίςι να στολίζι τυς παπάδες, ίτε τυς καλογέρυς, θαρις πος κάτι παθένι ο Μιχάλις.

Δεν ίθελε όμος να φέρι κε αντίριςι ςέναν άνθροπο τυ κόματος· ςκεφτότανε: „Όπος κε αν ίνε, κςέρι περιςότερα απο μένανε. Κι έπιτα να τυ πις κε τίποτα ενάντιά, μπορι κε να τυ κακοφανι. Ας τον αφίςο καλίτερα“.

Ο ΜΙΧΑΛΙΣ ΑΡΧΙΖΙ ΤΙ ΣΙΖΙΤΙΣΙ

Μια φορα όμος δεν μπόρεςε να κρατιθι ο Μιχάλις. Σε κάπια ςινεδρίαςι έγινε λόγος, πος το αφεντικό-τυς, πυ πλύτενε αττις πολεμικες προμίθιες, γιόρταζε τα ενκένια κάπιυ νέυ ςινεργίυ. Ι εργάτες διιγύντανε για όλι τιν τελετι πυ έγινε στα ενκένια, για το νομάρχι, για τυς πολιτ. ιπάλιλυς κε περιςότερο απὄλα γελύςανε με το λόγο πυ έβγαλε ο προτοιερέας ίςτερα αττιν παράκλιςι.

— „Ετςι ίνε όλι-τυς“, ίπε ο Αρτεμ. „Ις το όνομα τυ πατρος κε τυ ιυ κε τυ αγίυ πνέβματος κε εν ιρίνι τυ κιριυ“ ενο στα κριφα στίνυνε τι ςκάλα για να μπορι πιο έφκολα τἄφεντικο νάνεβι στις ράχες τον εργατον“. Ο Μιχάλις δεν τον διέκοπςε. Σαν τέλιοςε όμος ι ςινεδρίαςι, έςιρε τον Αρτεμ αττο μανίκι κε τυ ίπε:

— Ίθελα κάτι να ςυ πο, μα νάμαςτε ι διό-μας.

— Γιατι όχι, απάντιςε ο Αρτεμ, όποτε θέλις.

— Εγο, ςίντροφε, κςανάπε ο Μιχάλις, ίθελα να ςυ πο πος δεν κάνις καλα πυ κοροιδέβις τι θριςκία.

Κάπος άςκιμα έρχετε. Οςον αφορα τον τςάρο κε τιν πολίτςια, όλα πυ λες ίνε ςοστα, κανις δε λέι όχι. Μπορι κε κάπιι παπάδες νάχυνε φτέκςιμο. Το θεο όμος δεν πρέπι να τον πιράζις. Για μας τυς χριστιανυς τέτια λόγια, όπος το „Ις το όνομα τυ πατρος, κε τυ ιυ κε τυ αγίυ πνέδματος" ίνε λόγια ιερα. Μ' αφτα αρχίζομε εμις όλες τις δυλιές-μας. Αφτι ι τρις ίνε πυ κρατύνε τι ζοί-μας.

Γι αφτο ίθελα να ςυ πο, αν ίνε δινατο, να μιλάμε στις ςινεδρίαςές-μας μόνο για ένα πράμα, για τιν πολιτικι.

Οςο για τιν θριςκία κε τα θεοτικα, καλίτερα να τα παρατύςαμε.

Ι ΘΡΙΣΚΙΑ ΔΕ ΚΣΕΧΟΡΙΖΕΤΕ ΑΠ' ΤΙΝ ΠΟΛΙΤΙΚΙ

Σ' αφτο απάνο ο ςίντροφος Αρτεμ απάντιςε με πολι ςοδαρο ίφος:

— „Ακυςε, Γνεζτοφ, εγο δεν ίθελα να προζδάλο κανένα.

Μα, δλέπις, ***ίνε αδίνατο να κςεχορίςις τι θριςκία απ' τιν πολιτικι.*** Ι παπάδες κε ι καπιταλιστες το κάμανε έτςι, γιατι αφτι ςκέφτυντε πος, „όπιος πιςτέδι στο θεο, εκίνος πιο έφκολα ιποφέρι το ζιγο".

Σ' αφτο απάνο ακριδος δαςίζετε κε ι χριστιανικι διδαςκαλία. Κε όχι μονάχα ι χριστιανικι, μα κε ***κάθε μια απ τις άλες.*** Κε έν όςο ο εργάτις πιστέδι στι θριςκία τυ ίνε αδίνατο να μάθι να αγονίζετε πραγματικα για τα δικεόματά-τυ.

Ετςι κε μένι ο μιςος εδο κε ο μιςος εκι. Ο μιςος μαζί-μας κε ο μιςος με τυς οχτρύς-μας. Κ' ετςι πυ λες, βγένι πος ι θριςκία δεν ίνε μόνο πςεφτια, μα πςεφτια βλαβερι.

Ο Μιχάλις κατςύφιαςε.

— Μπορις να τ'αποδίκςις;

— Γιατι όχι, ίπε ο Αρτεμ, θα δοκιμάςο. Θέλις ναρχίςυμε ίςια-ίςια απ' αφτο πυ ςυ κακοφάνικε ςίμερα: απτον πατέρα, ιο, κε το άγιο πνεύμα. Αν ι πίςτι ς' αφτο ίνε ι βάςι τις θριςκίας, έλα ας κςετάςυμε αφτι τι βάςι.

— Σίμφονος. Αρχίζυμε τόρα.

— Οχι, εδο δε γίνετε. Καλίτερα να ςιναντιθύμε τιν κιριακι κοντα ςτο ποταμάκι, εκι ςτιν όχτι καθιζμένι τα λέμε. Κε μι κςεχνας, πος δε γίνετε να κςέρι κανις για πιο πράμα μιλάμε.

ΚΥΒΕΝΤΑ ΠΡΟΤΙ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΕΟ-ΠΑΤΕΡΑ ΚΕ ΤΙΝ Π. ΔΙΑΘΙΚΙ

Το πρωι ςτιν ακροποταμια.

Τιν κιριακι ο Μιχάλις περίμενε τον „πολιτικο"-τυ τιν όρα ακριβος πυ ίχανε ορίςι. Ο Αρτεμ άργιςε λιγάκι, μα ίχε τυς λόγυς-τυ. Ίτανε ανανκαζμένος να μπερδέβι πάντα τα χνάρια-τυ για να μιν τον πάρι μιρυδια ι πολίτςια. Γι αφτο ποτέ-τυ δεν πίγενε κατ' εφθία, μα όλο μέςα απο ςοκάκια κε παραςόκακα. Σα ςιναντιθίκανε, καθίςανε κε ο Αρτεμ άρχιςε.

— Πρότα-πρότα ας κςετάςυμε πιος ίνε ο θεος-πατέρας. Κε τιν εκςέταςι πρέπι να τιν αρχίςυμε απτα έργα πυ έκανε. Για πές-μυ, πιο ίνε το μεγαλίτερο απτα έργα-τυ;

ΓΙΑ ΤΟ ΧΤΙΣΙΜΟ ΤΥ ΚΟΖΜΥ.

Ο Μιχάλις χαμογέλαςε κε ίπε:

— Αφτο-δα το κςέρυνε όλι· έπλαςε τον κόζμο.

— Κε πος, κατα τιν ιδέα-ςυ, όμορφα τον έπλαςε;

— Βεβεά, όμορφα. Για κίτακςε τί αρμονικα πυ ίνε όλα χτιζμένα στον κόζμο. Ο ίλιος θερμένι τι γι, ι γι θρέφι το χορτάρι, το χορτάρι θρέφι το πρόβατο, κε το πρόβατο το τρόγι ο άνθροπος. Ο ίλιος το φενκάρι κε τα άςτρα περπατάνε στον υρανο χορις να πέφτυνε πάνο στι γι. Κε περπατάνε έτςι χορις δυλια μόνο κε μόνο για να φοτίζυνε τι γι.

Επιτά, ίςια-ίςια τον κερο τις δυλιας στα χοράφια κε ι μέρα γίνετε μεγαλίτερι, για νάχυνε ι άνθροπι κερο να μαζέπςυνε το ςιτάρι.

Τέτια παραδίγματα μπορο να ςυ φέρο όςα θέλις.

— Καλα. Τόρα άκυςε κε τα δικά-μυ παραδίγματα, ίπε ο Αρτεμ. „Το χορτάρι θρέφι το πρόβατο, το πρόβατο τον άνθροπο, μα ο άνθροπος; — Ο άνθροπος θρέφι τιν πςίρα κε αφτι τυ δίνι τον εκςανθιματικο τίφο, απ' τον οπίο πεθένυν πολες φορες πολι χρίςιμι άνθροπι.

Ινε λογικο αφτο;

— Μπα, αφτο έτςι έτιχε, απάντιςε ο Μιχάλις.

— Ετςι έτιχε; — Μα τότε, το πέςιμο τον ζόον, ι κςιρασία, ι καταςτροφι τις εςοδίας ςε 40 κιβερνία, ι πίνα, απ τιν οπία πεθένυν εκατομίρια άνθροπι; Ετςι τίχανε κι αφτα; Παρα πολα τέτια τιχένυν. Τόρα ας πάμε παρακάτο. Ιπες πος τα υράνια ςόματα περπατύνε στον υρανο, χορις να πέφτυνε πάνο ςτι γι.

Πρέπι να πύμε πος „για τιν όρα δεν πέφτυνε“ γιατι μπορυν κε να πέσυν. Τέτια πράματα στον υρανο τιχένυνε πολι ςιχνα. Ι σφέρα τις γις δεν ίνε μοναδικια στον υρανο. Ιπάρχυνε χιλιάδες τετιες σφέρες. Κι ο ίλιος δεν ίνε ενας μονάχα. Κι όλα αφτα, κε πέφτυν, κε καταςτρέφυντε, κε κέυντε κε όμος δεν τα βλέπις άφτα γιατι γίνυντε πολι μακρια, σε εκατομίρια-εκατομιρίον βέρςτια απόςταςι.

Κάτι μπορύμε να διακρίνυμε με τι βοίθια τον τελεςκόπιον. Αφτο ίνε όλο“.

— „Ακυςα κε εγο να μιλάνε για τιλεςκόπιο, ίπε ο Μιχάλις, ποτές-μυ όμος δε μΰτιχε να κιτάκςο μ'αφτο. Μπορι νάχις κε δίκιο“.

— „Σ' εφχαριςτο κε γι' αφτο“ χαμογέλαςε ο Αρτεμ. „Τόρα ας μιλίςυμε για το μεγάλομα τίς μέρας στον κερο τυ θεριςμυ. Κςέρις πολι καλα, πος ςτιν εποχί-μας, στυς τςιφλικάδες κε στα κυλάκικα νικοκιρία δυλέβυνε ος 5 εκατομίρια πατράκι. Ο θεος λιπον μεγαλόνι τι μέρα για να ανανκάζετε ο πατράκος να δυλέβι περιςότερο για να μι μίνι έκςο το ςιτάρι τυ αφεντικυ. Για πιόνα λιπον φροντίζι ς' αφτιν τιν περίςταςι ο θεος; Για τον πατράκο ί για τον αφέντι. Φος-φανερο πος ιπεραςπίζετε τα ςιφέροντα τυ αφέντι.

— „Για στάςυ, μι με μπερδέβις“ διαμαρτιρίθικε ο Μιχάλις. Ι νικοκίριδες στο χοριο ίνε πολι περιςότερι απ' τυς πατράκυς. Νά γι' αφτυς το λιπο, φροντίζι ο θεος.

Κε μια κι έγινε για κίνυς, εποφελύντε απ' αφτο κε ι άλι, ι κυλάκι π.χ.

— Ε όχι, ίπε ο Αρτεμ, αν όλα ίνε με τέτια ςοφία καμομένα, όπος λες εςι, τοτε όλα πρέπι να ίνε για το καλο τον ανθρόπον κε οχι για το κακο. Γιατι επιτρέπι ο θεος τιν εκμετάλεπςι;—Γιατι διμιόργιςε ένα κόζμο αφεντικα: τςιφλικάδες φαπρικάντες κε τόςυς άλος;

Αφυ ο θεος ίνε παντοδίναμος, θα πι πος μπορύςε να μιν το επιτρέπςι αφτο αν ίθελε. Ινε λέι, πανάγαθος.

Μα τότε, γιατι έκανε τέτια μεγάλι αδικία ς' εςας τυς εργάτες παραδίνοντάς-ςας στιν εκμετάλεπςι;

Εκςον απ' αφτα, ι εκλιςία λέι, πος ο θεος τα κςέρι όλα, όςτε δεν μπορις να πις, πος όλα αφτα γενίκανε ετςι τιχέα, κε πος εκίνος τάχα δεν μπορύςε να τα προβλέπςι.

Πάι να πι, πος δεν ίνε ύτε παντοδίναμος, ύτε πανάγαθος, ύτε παντογνόςτις. Μα τί θεος ίνε τότε αφτος;

Αν, όπος το λες εςι, αφτος ο ίδιος διμιύργιςε τον κόζμο, τότε τονε διμιύργιςε πολι άςκιμα. Για κίτακςε πόςα ςκάρτα βρίςκοντε ςτις δυλιές-τυ. Τί καλοςίνι θάχι ένας μάςτορις, που θάβγαζε τόςα ςκάρτα απτα χέρια-τυ; Κατα τι δικιά-μυ τίν ιδέα, στι διμιυργία τυ κόζμυ δεν ιπάρχι ύτε λογικο, ύτε λογαριαζμος.

Ο κόζμος δε διμιυργίθικε απ'το θεο".

—Μα τότε θα τον έκαμες εςι! μυρμύριςε ο Μιχαλις.

Απο πύ έγιναν όλα αφτα τα πράματα· κ' ι γι κ'ι ζοι, κ' ι άνθροπι;

—,,Ε, καλα, μα πιος τότε έκαμε όλα αφτα τα κακα στον κόζμο, κε τις πςίρες, κε τις αρόςτιες, κε τιν εκμετάλεπςι, κε τις αδικίες; Κιαφτα ο θεος. Ετςι;"

,,—Οχι, ίπε κατιγοριματικα ο Μιχαλις. Οχι ο θεος, αλα ο διάβολος. Ο διάβολος τα φτέι όλα,,.

—„Κε το διάβολο πιός τον έκαμε;„

—„Ο θεος. Μα τον έκαμε για να δοκιμάςι τυς ανθρόπυς.

—„Για πές-μυ, ο θεος τὄκςερε, πος ι άνθροπι δίχος άλο θα αμαρτίςυν, αν τυς πιράκςι ο διάβολος, ί όχι; Ο θεος τα κςέρι όλα, όςτε όλα τα ίκςερε κε τα προΐδε. Μα αν πραγματικα κςέροντας πος ι άνθροπι θα αμαρτίςυν, άφιςε κοντά-τυς το διάβολο, αφτο θα ιπι πος έκανε διαβολι (провокация). Αφτι διόλυ δεν ταιριάζι ς'ένα θεο, πὔνε πανάγαθος κε πολιέςπλαχνος. Τα εβανκέλια έτςι κε το λένε, πος „ο θεος ίνε αφτι ι αλίθια„ Κε όμος βγένι πος εδο ιπάρχι κάπια πςεφτια. Ι γραφι λέι, πος ο θεος ίνε τάχα κε ςοφος κε πολιέλεος. Στιν πραγματικότιτα όμος βγένι όλος διόλυ ανάποδα. Τί λες, Μιχάλι;"

„Μ.... νε„, έκανε ο Μιχάλις. Ο θεος όμος έκανε κε άλα έργα πολι καλίτερα. Για κίνα γιατι δε λες τίποτες.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΚΛΙΖΜΟ

—„Εφχαρίςτος„—ίπε ο Αρτεμ—„ας πάρυμε τον κατακλιζμο, θέλις; Ακυςες τίποτα γι'αφτόνα;„

—„Βέβεα άκυςα. Ι άνθροπι άρχιςαν να κάνυν ανομίες.

Τὄδε ο θεος κε θίμοςε. „Δεν μπορο, λέι, να ιποφέρο πια αφτες τις ανομίες. Πρέπι να εκςολοθρεφτι όλο το ανθρόπινο γένος. Ζύςε τότε κε ένας δίκεος άνθροπος ο Νόε. Ο θεος λιπον τυ ίπε. „Σόςε τον εαφτί-ςυ μέςα ςτιν κιβοτο μαζι με τιν ικογένιά-ςυ κε με όλα τα ζόα„. Ιςτερα, πυ λές, ο θεος έκαμε τον κατακλιζμο. Ετςι λιπον πίγανε όλι ςτο διάβολο εκςον απ το Νόε.

— ,,Όμορφα τα ίπες. Με το νι κε με το ςίγμα. Τόρα για πές-μυ ακόμα πος ςυ φένετε όλι αφτι ι ιςτορία καλι, έκςιπνι;,,

— Γιατι όχι; Ο θεος τιμόριςε τυς αμαρτολυς κε έςοςε τυς δίκευς.

— Κε γιατι αφτι γενίκανε αμαρτολι; Λένε πος ο θεος ίνε κοζμοκράτορας, βαςιλέας τις ικυμένις. Γιατι τότε άφιςε τυς ανθρόπυς να φτάςυνε ςε τέτιο ςιμίο κακίας, πυ κατόπι ανανκάςτικε να τυς πνίκςι όλυς; Αν ίτανε καλος κε ςπλαχνικος δε θα χριαζότανε όλι αφτι ι φαςαρία με τον κατακλιζμο.

Ι καλι ι μάνα δίχνι στο πεδί-τις το καλο αποκςαρχις, χορις να περιμένι πότε θα γένι το κακο.

Μα ο θεος ςας ίνε πολι περίεργος: διμιύργιςε τυς ανθρόπυς κε τυς άφιςε χορις καμια, επιτίριςι. Κε κατόπι ςαν άρχιςε να καλοκςετάζι το έργο-τυ, ςίκοςε τον κόζμο στο πόδια. ,,Πρέπι να εκςαφανιςτι το γένος αφτο. Κε εκςαφάνιςε με μιας κε τυς αμαρτολυς, κε τα αναμάρτιτα πεδια, κε κίνα πυ ακόμα ίςανε ςτιν κιλια τις μάνας-τυς, κε τα εργατικα ζόα, πυ διόλυ δε φτέκςανε.1)

Πος ςυ φένετε, ίνε καλο ένα τέτιο πράμα;

— Οχι... δεν ίνε καλο.,,

Ο ΘΕΟΣ—ΠΑΤΕΡΑΣ, ΣΙΦΟΝΑ ΜΕ ΤΙΝ ΑΓ. ΓΡΑΦΙ,,.

Ο Αρτεμ τότε ίπε.

— Για θιμίςυ ακόμα, πος έβαλε ςτίχιμα ο θεος με το ςατανα!,,.

— Πυ το διάβαςες αφτο πάλι;‘‘

— Κιαμε, στιν „ιστορία τυ δίκευ Ιοβ". Ο θεος καφχίστικε μπροστα στο σατανα. „Εγο, λέι, εγο ένα δίκεο άνθροπο, Ιοβ το λένε.„ Ο σατανας πάλε προκάλεσε το θεο να βάλι στίχιμα: Θα αντέκσι ο Ιοβ στο σατανα ίτε όχι; Ο θεος το δέχτικε. Κι ο σατανας με τιν σινκατάθεσι τυ θευ άρχισε να κάνι στον Ιοβ διάφορα κακα: κατάστρεψε τιν περιυσία-τυ, σκότοσε τα πεδιά-τυ, έστιλε στον Ιοβ μια άσκιμι αρόστια.[2])

Αφτα όλα ίνε γραμένα στι Βίβλο, αλίθια:„

— „Νε, αλίθια".

— „Αν καλοσκεφτι κανις γιατα γραφόμενα τις Παλ. διαθίκις, βγένι πος ο θεος σαν κάπιος ιδιότροπος γεροντάκος λογομαχύσε με τυς ανθρόπυς, μάλοσε με τον Ιακοβ, έβαλε στίχιμα, έδινε ιπόσχεσες κε κατόπι τις κσεχνύσε. Αλυς αγαπύσε κε τυς ίχε σαν πεδιά-τυ κι άλυς σαν προγόνια. Πίγενε μυσαφίρις, έτρογε στυ Αβρααμ. Τυ ενος έβγαζε το πλεβρο (Αδαμ) τυ άλυ τΰσπασε το πόδι στον καβγα απάνο (Ιακοβ).[3]) Τι μια φορα γένοντανε πετσας, τιν άλι αλατας."

—„Αρχισες τ'αστία".

—„Διόλυ μάλιστα, μιλο πολι σοβαρα. Το γράφι ι Παλ. διαθίκι. Ο ίδιος με τα δικά-τυ τα χέρια έφτας επέτσινες μπροστέλες στον Αδαμ κε στιν Εβα ενο τι γινέκα τυ Λοτ τι μετέβαλε σε στιλι απο αλάτι.[4]) Οτι κι αν πάρις, όλα παραμίθια κε παραμίθια.

— „Δε με λες τότε, γιατι ι άνθροπι δεν το καταλάβανε προτίτερα πος δε γίνετε να πιστέβις στιν Παλ. διαθίκι;"

— „Βρισκόντανε κε τέτιι άνθροπι, κε δοκιμάζανε μάλιστα να μιλίσυνε γιαφτο ανιχτα, μα γρίγορα τις

κλίανε το ςτόμα. Απ τα πιο παλια χρόνια ι παπάδες ίχανε πολι μεγάλι δίναμι, κι όςυς τολμύςανε να πύνε τίποτε ενάντια στι θριςκία τυς ςτίλνανε στο θάνατο. Χιλιάδες ανθρόπυς ςκοτόςανε γιαφτο.

Γι αφτο ανανκαζόντανε να ςιοπάνε, όςι δε ςιφονίςανε μαζί-τυς. Για δοκίμαςε κε τόρα ακόμα ν' ανίκςις το ςτόμα-ςυ ενάντια ςτις πςεφτιες-τυς, ενάντια ςτις γραφες. Αμέςος ο παπας θα ςε κατανκίλι στιν πολίτςια κ'εκίνι βέβεα θα πάρι τα μέτρα-τις, για να ςε *κάνι να ιςιχάςις*".

— „Αλίθια, τετια λόγια προτι φορα στι ζοί-μυ ακύο, κε μόνον απο ςένα. Εςι ίςε αλιότικος. Ι άλι όμος πιςτέβυνε, δεν αμφιβάλυνε".

— „Μα κ' εςι θαρο ποτέ-ςυ δεν αμφέβαλες. Πίςτεβες όπος όλι".

— „Βέβεα, ενοίτε".

— „Το ίδες; Μα, πος θαρις, ίνε ςοςτο να πιςτέβις, έτςι στα κυτυρυ, χορις να ςκεφτις, χορις να πςάκςις; Τεριάζι αφτο ς'ένα γνοςτικο άνθροπο; Για ςκέπςυ.

— „Ιχε κι αφτο τιν έτία-τυ: διάβαζα πολα, μα ςκεφτόμυνα λίγο. Α ςκεφτόμυνα οπος πρέπι, θα το καταλαβενα προπολυ, πος όλες αφτες ι ιςτορίες για το θεο ίνε πςεφτιες".

— „Οςτε κατα τιν ιδέα-ςυ, ι Παλ. διαθίκι λέι πςέματα";

— „Πςέματα, βέβεα. Δεν μπορι νάνε αλιότικα," ίπε κατιγοριματικα ο Μιχάλις". Ο θεος ίνε ςπλαχνικος κε δινατος. Αφτος ίνε ι αρχι τυ κοζμυ κε ι πιγι κάθε αγαθυ. Να τι πιςτέβο εγο".

— „Κσανάρχισες τα παλια; Μα εμις μιλίσαμε πιά γι αφτο. Για πές-μυ, όλα γίνυντε με το θέλιμα τυ θευ;“

— „Ολα!“.

— Κι ο πόλεμος.

— Κι ο πόλεμος.

— Κε με τυς ιαπονέζυς τόρα με το θέλιμά-τυ πολεμάμε;

ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΑΠΟΝΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ

— „Στάσυ εδο σ'έπιασα φόνακσε ο Μιχάλις. Για θιμίσυ τι μας έλεγες προτίτερα. Ο πόλεμος αφτος έγινε εκσσετίας τις δικιάς-μας κε τις ιαπονέζικας πυρζυαζίας. Κε ι μια κε ι άλι θέλανε ν'αρπάκσυνε τα χόματα τις Κορέας κε τις Μανζυρίας. Δεν τεριάκσανε. μαλόσανε κε αρχίσανε τον πόλεμο. Κε στον πόλεμο, αντις να πάνε ι ίδιι, στίλανε τυς εργάτες κε τυς χορικυς. Οστε σ'όλα φτέι ι μπυρζυαζία. Τι ανακατέβετε εδο ο θεος;“

— „Πος, τι ανακατέβετε;“ — απάντισε ο Αρτεμ Με πιανυ σινκατάθεσι ίπάρχι ι μπυρζυαζία; Με πιανυ άδια σκαρόνι όλες τις βρομοδυλιές-τις; Κι όχι αφτι μονάχα. Ο τσιφλικας, για παράδιγμα, με πιανυ εβλογία πίνι τιν ίδρο τον χορικον;

Οπος λες εσι, ο θεος τάκαμε όλα όπος ίνε. Οστε κι όλα τα κακα πυ ιποφέρι ο εργατικος λαος, όλα γενίκανε με τυ θευ το θέλιμα, με τυ θευ το έλεος.

Ομορφο έλεος, αλίθια κι απάλιθια. Με τον πλύσιο ο θεος κε με το φτοχο ο καιμος. Α θέλις να πιστέβις

ς'ένα τέτιο θεο, δεν πρέπι να το αρνιθις, πος ίνε ελεήμονας στυς πλύσιυς κε άγριος στυς φτοχυς. Σ'αρέσι μια τέτια ιστορία;

— „Οχι δα, τι θα μάρέσι! τέτιος θεος ποτες-τυ δε θ'αρέσι ς'έναν εργάτι".

— „Οςτε, πός; Ιμαςτε πια σίφονι για το ότι αφορα το θεό-πατέρα;"

—Σίφονι. Περιςότερο κε δε χριάζετε. Οςον αφορα όμος το θεο-γιο με κανένα τρόπο δε θα με καταπίςις. Ο θεος-γιος ίνε πραγματικα ελείμονας, μάρτιρας. Ιςια-ίςια για μας".

— „Στάςυ μιν βιάζεςε. Μπορι κι ο θεος-γιος να μιν ίνε καλίτερος απ' το θεο-πατέρα. πές-μυ πότε θα κςαναανταμοθύμε για να τα πύμε";

— „Ας ίνε μετα διο βδομάδες".

— „Ας ίνε, γιάςυ"!

Ο Αρτεμ έφιγε, ενο ο Μιχάλις έμινε στιν όχτι κε πολι όρα το ςιλογιζότανε, πος τον κατάφερε έτςι ο Αρτεμ. Αποφάςιςε όμος στο εκςις να μιν παραδοθι.

— „Στο διάςτιμα αφτο προφτένο να κςαναδιαβάςο τιν αγία γραφι. Τότες δε θα μπορέσι να με πίςι *κε θα τον νικίςο*".

ΚΥΒΕΝΤΑ ΔΕΦΤΕΡΙ

ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΟ-ΓΙΟ ΚΕ ΤΟ ΕΒΑΝΚΕΛΙΟ Ο ΜΙΧΑΛΙΣ ΚΣΑΝΑ ΔΙΑΒΑΖΙ ΤΙ ΒΙΒΛΟ

Μετα διο βδομάδες δεν το κατορθόσανε να κςανταθύνε. Ο κερος εκίνος ίτανε πολι δίςκολος για τον Αρτεμ. Στα εργοςτάςια αρχίςανε ι ανιςιχίες κε τον Αρτεμ

τον αρπάζανε μια απ'εδο κε μια απ'εκι. Γ'αφτο περνόντας κάποτε κοντα απ' το Μιχάλι, τυ ίπε, πος πρέπι να αναβάλυνε τιν κυβέντα για κάμποσες βδομάδες. Θέλοντας κε μι το δέχτικε κι ο Μιχάλις. Στο διάςτιμα αφτο κςαναδιάβαζε τι Βίβλο, κςέταζε τα όςα τυ ίπε ο Αρτεμ. Κςανα αντομοθίκανε μετα κάμποσο κερο ςτιν ίδια όχτι κι αρχίςανε.

Ο Αρτεμ τυ ίπε:

—„Θα διάβαςες, τιν Παλ. διαθίκι κςέταζε τα λόγια-μυ".

—„Αφτο ίνε ακριβος, πυ τι διαβάζυμε απο κερο ςε κερο, κςεχοριςτες ςελίδες. Εςι όμος έτςι μυ κίνιςες τιν περιέργια. πυ κάθιςα κε τι διάβαςα με τι ςιρα".

— „Λιπον"‘;

ΤΙ ΔΙΑΒΑΣΕ Ο ΜΙΧΑΛΙΣ ΣΤΙ ΒΙΒΛΟ

Ο Μιχάλις κύνιςε το χέρι-τυ:

—„Κρίμα στον κόπο. Πίγα να πςάκςο νάβρο τιν εφςπλαχνία κε το έλεος τυ θευ κε ίδα πος, πότ'εδο πότ'εκι κατα διαταγι τυ θευ-πατέρα ςκοτόνανε 5000 ανθρόπυς, 10.000 κε περιςότερυς[5]). Σε μια πολιτία μάλιςτα ι εβρέι ι ςτρατιότες λιπιθίκανε τις γινέκες κε ςκοτόςανε μόνο τυς άντρες. Ο θεος όμος θίμοςε κε διάτακςε να ςκοτόςυνε όλες τις εχμάλοτες αφίνοντας μόνο τα κοριτςάκια[6]). Δεν μποροῦ να καταλάβο, τί τυ φτέκςανε ι γινέκες!"

— „Αλο;"

—„Για ας αφίςυμε τιν Παλ. διαθίκι", ίπε ο Μιχάλις.

„Το βλέπο κ'εγο, πος αφτι δεν ίνε τίποτα. Όλα εκι μέσα ίνε μπερδεμένα, μαλια κυβάρια. Δεν μπορις να καταλάβις τί διάβολο ίνε όλα αφτα, παραμίθια ι φαντασίες. Ινε για γέλια".

— „Αλίθια, για γέλια ίνε, απάντισε ο Αρτεμ. Κρίμα μονάχα πυ κ'ι εβρέι κ'ι χριστιανι χιλιάδες χρόνια τόρα πιστέβυνε ς'άφτο το βιβλίο. Μίπος κι αφτο δεν ίνε για γέλια;"

ΓΙΑ ΤΟ ΕΒΑΝΚΕΛΙΟ ΚΕ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΟ-ΓΙΟ

— „Ετσι ίνε"-το παραδέχκιτε κι ο Μιχάλις. „Μα γι' αφτο το εβανκέλιο ίνε όλος διόλυ διαφορετικο. Ο κίριος ιμον Ιςυς χριςτος, ιπόφερε για τυς ανθρόπυς, εκςαγόραςε τις αμαρτίες-μας κε μας δίδακςε να αγαπάμε ο ένας τον άλο. Δε θάτανε άςκιμα αν όλι ι άνθροπι το κάνανε αφτο".

— „Κε τίνος γιος ίνε αφτος;" ρότικςε ο Αρτεμ.

— „Ιος τυ θευ" απάντιςε γρίγορα ο Μιχάλις.

— „Τίνος θευ; τυ εβρέικυ, εκίνυ για τον οπίο γράφι ι παλια διαθίκι;".

Εδο ο Μιχάλις τάχαςε.

— „Τυ εβρέικυ τις παλ. διαθίκις;... Δεν πιςτέβο... Εκίνος ίνε θαρις μιθικος...„

— „Το εβανκέλιο όμος το λέι νετα-ςκέτα, πος ο Ιςυς γενίθικε απο κίνο τον ίδιο το θεο, για τον οπίο γίνετε λόγος ςτιν Εβρέικια τιν Βίβλο".[7])

— „Ε, γιαφτο θα μιλίςυμε αργότερα", ίπε τότε ο Μιχάλις. „Αφτο δεν το καλοκςέταςα ακόμα. Τόρα

ας μιλίςυμε για τον Ιςυ. Ι διδαςκαλία-τυ, τι διδαςκαλία! Έπρεπε όλι ι άνθροπι να φιλάγυνε τι διδαςκαλία-τυ αφτι".

Ι ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΥ ΙΙΣΥ

—„Ε! καλα, ας κςετάςυμε τι διδαςκαλία-τυ, δεν έχο αντίριςι", ίπε ο Αρτεμ. Πιος, κατα τιν ιδέα-ςυ πρέπι να φιλάγι τι διδαςκάλία αφτι, ο πλύςιος ί ο φτοχος;".

—„Κι ο πλύσιος, κε ο φτοχος, βέβεα. Αφτι ίνε γραμένι για όλυς, χορις καμια εκςέρεςι. Εκι μέςα λει: Αγάπα τον πλιςίο-ςυ όπος κε τον εαφτό-ςυ. Αν κάπιος ςε χτίπιςε στο ένα μάγυλο, γίριςε κε το άλο. Αν κάπιος ςυ αρπάκςι το πανοφόρι-ςυ, δόςτυ κε το πυκάμιςό-ςυ. Ελάτε ςιμά-μυ όλι ι δυλεφτάδες κ' ι διναςτεμένι κ' εγο θα ςας ιςιχάςο. Μακάριι όςι έχυνε φτοχο πνέβμα, γιατι γιάφτυς προορίςτικε ι βαςιλία τον υρανον. Εφκολότερα μπορι να περάςι το παλαμάρι απ' τιν τρίπα τυ βελονιυ, παρα νάμπι ο πλύςιος στον παράδιςο. Αφτο ίνε ακρίβος ο ιδιος ο ςοςιαλιζμος, όπος κ' ι δικιά-ςας ι διδαςκαλία„.

— „Οχι, καιμένε", ίπε ο Αρτεμ· δεν ίνε δα κε τόςο βέρος ςοςιαλιζμος. Αφιςε το ςοςιαλιζμο κε πες-μυ πολυς πλύςιυς ίδες να βγάζυνε το πυκάμιςό-τυς όταν τυς το ζιτάνε;"

— „Δεν ίδα, μα τι μάφτο; Γιαφτο κε θα τιμοριθύνε".

— „Ας ίνε όπος το θέλις. Δε δοκίμαςες ποτές-ςυ να ςιμόςις τον πρίςταβο τις πολίτςιας, να τυ δόςις καμια στα μύτρα κε να περιμένις να δις: θα γιρίςι κε το άλο-τυ μάγυλο, ί όχι; Εχι κάθε λόγο να το κάμι. Μάφτο τον τρόπο θα πάι κατ' εφθίαν στον παράδιςο".

—„Εχ, αςτιέβεςε.. Ίβρες κε τον άνθροπο να ςυ ςτρίπςι το μάγυλο. Εκίνο, μάτια-μυ θα χαλάςι τον κοζμο“.

— „Δεν αςτιέβομε διόλυ . Το εβανκέλιο, θαρο, ίνε κε για τυς πλύςιυς κε για τυς φτοχυς, κε για τυς δινατυς, κε για τυς αδίνατυς. Ι πλύςιι όμος, όπος φένετε, κε ι πολίτςια μπορύνε να ζύνε κε χορις εβανκέλιο. Κε όλι γενικα όςι ίνε πλύςιι κε δινατι, ζύνε όπος θέλυνε, κε δε ςκέφτυντε για κανένα κανόνα τυ εβανκέλιυ“.

Ι ΚΟΛΑΣΙ

Κι ο Μιχάλις απάντιςε:

—„Νε, μα θα τὄβρυνε ςτον άλο κόζμο. Εκι θα κέυντε ςτιν κόλαςι.

— „Ιδες πολυς, πυ φοβάντε αφτι τιν κόλαςι;“ τὖπε ο Αρτεμ. „Πολι τιν φοβατε τιν κόλαςι αφτι το αφεντικο-ςας, ο φαπρικάντις; Ζι κε καλοζι ενο εςις όλι τι μέρα βαςανίζεςτε μέςα ςτι ζέςτι, ςτον καπνο, κε μέςα ςε τέτιο κρότο κε θόριβο, πυ μπορι να ςπάςι τυ ανθρόπυ το κεφάλι. Χιρότερα κε απο κάθε κόλαςι.

Κ’ έτςι παντα, ςὄλι τι ζοί-ςας. Με πιο παράδιςο μπορυν να ανταμιφτυν αφτα;

—„Ας ίνε. Ο παράδιςος ίνε, εόνιος ενο αφτα όλα ίνε προςορινα“.

ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠ’ ΟΛΥΣ ΣΚΕΦΤΥΝΤΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΙΣΟ Ι ΠΑΠΑΔΕΣ.

Ο Αρτεμ ιπε:

—„ Γιατι άραγε δε βιάζυντε κ’ ι παπάδες να πάνε ςτον παράδιςο; Γιατι δε φοβάντε τιν κόλαςι;

Πόςυς παπάδες γνόρισες στι ζοί-συ; Υτε τις παρανκελίες τυ εβανκελίυ κανις-τυς εκπλιρόνι, ύτε τις πολιθιμάτε. Αγαπύνε τον εαφτό-τυς, τι γινέκα-τυς κε τα πεδιά-τυς, κε κάποτε φροντίζυνε κε για τυς σινκενίς-τυς.

Οςο για το πίμνιο ας πάι να πςοφα απ τιν πίνα. Κε πιόνα αγαπα ο παπας απὄλο-τυ το πίμνιο; Τυς πλύςιυς κε τυς άρχοντες. Ι φτοχι γι αφτόνα ίτε ίνε, ίτε δεν ίνε το ίδιο ίνε.

Πόςυς παπάδες ίδες να βγάζυνε το τελεφτέο-τυς πυκάμιςο κε να το δίνυνε στυς φτοχυς; Γιατι αφτι όλι-τυς έπρεπε να το κάμνυνε αφτο, όλι-τυς ος τον τελεφτέο. Αφτι πρέπι να απέχυνε απο κάθε αμαρτία, να μιν πέφτυν σε παραλιςίες, να μι μεθάνε να μι γίνυντε κόλακες τον ιςχιρον, να μι πςεφτοκατιγοράνε, να μι κατανκέλυνε κε προδίνυνε.

Κε όμος, δίςκολα θα βριςκότανε κάπιος παπας, πυ να μιν τυ βάρενε τι σινίδιςι κάπια τέτια δυλια. Ορίςτε, δαςκάλι τις αγνις ζοις κε τις ενκράτιας.

Όςτε ύτε ι πλύςιι, ύτε ι κιβερνίτες, ύτε ι παπάδες δε φιλάγυν τυς κανόνες τυ εβανκελίυ. Ι κανόνες αφτι μνίςκυνε μόνο για τι φτοχολογια, για τυς δυλεφτάδες".

— „Τόςο το καλίτερο", απάντιςε ο Μιχάλις. Όπιος ιπόφερε στι ζοί-τυ αφτος θα ανταμιφτι στον άλο κόζμο"

Ο Αρτεμ δε μπόρεςε να μι γελάςι.

— Μορε, μπράβο-συ, Μιχάλι, μπράβο! Αφτο ακριβος χριάζετε κε σόλυς τυς εκμεταλεφτές-σας". Καθίςτε εδο, κυτόμιαλι, πινάςτε, παγόςτε, ιποφέρετε, δυλέπςτε για μας κε ελπίςτε στον άλα κόζμο, στι μετα

θάνατο ζοι, κ' εμις στο αναμετακσι θα καλοζύμε κε θα ςας κριφοκοροιδέβυμε.

Κι ο Αρτεμ άρχιςε να τραγυδι:

> Ι καιμεν' ι χοριανι
> ιν καλι χριςτιανι.
> Δυλέβυνε απτ' αςτρα ος τάςτρα
> κε ςτὶ τςέπι-τυς-πάντα πάςτρα.
> Όλα απτο θεο τα ελπίζυνε,
> μα ο παπας κι ο αφέντις τυς γδίζυνε.
> Κι ο αφέντις ο „καιμένος“
> καλοζι εφτιχιζμένος,
> γιατι κι απτο θεο κι απτυς παπάδες
> ιν εδλογιμένος“.

Ο Μιχάλις κάκιοςε:

— „Ε, καλα, καλα, άρχιςες τα τραγύδια, ςαν το μορο. Καλίτερα θάκανες να μιλύςες ςοδαρα κι όχι να μυ πςάλις κολοκίθια“.

— „Εφχαρίςτος. Εςι μυ αράδιαςες τα λόγια τυ γιυ τυ θεο κ' εγο ςάκυα. Τόρα άκυςέ-με εςι. Άκυςέ-με κε κατόπι πές-μυ τί ςκέφτεςε γιαφτα πυ θα ςυ πο:

Δύλι ιπακύετε ςτυς αφεντάδες-ςας.

Ο καθένας ας ιποτάςετε ςτυς άρχοντές-τυ.

Κάθε εκςυςία ίνε απτον υρανο.

Δόςτε τα τυ κέςαρος ςτον κέςαρα, διλαδι εκπλιρόνετε όλες τις δαςιλικες διαταγες.

Προςέφχεςτε για κίνυς πυ ςας δλάφτυνε. 8)

Αν παραδίγματος χάρι ο αφέντις-ςυ ςε δλάψι, ςυ κατεδάςι τιν κςετίμιςι, κε το μεροκάματό-ςυ κατεδι

απο ένα ρύβλι σε 80 καπίκια, κε τα δικά-συ τα δεκάράκια πιγένυνε στιν τσέπι τυ αφεντικυ, προσεφκίςυ γιαφτόνα. Το ίδιο κάνε κε όταν ςε κλέβι στο λογαριαζμο Γιαφτο λιπον:

— Αγάπάτε τυς εχτρύς-ςας: [9]) κε τιν πολίτςια, κε τυς ςπιόνυς, κε τυς χοροφίλακες, κε τυς προδότες.

Λιπον, πός ςυ φένετε όλι αφτι ι ςοφία τυ γιυ τυ θευ; τί διδάςκί; Κατα τί ίνε καλίτερος ο γιος απτον πατέρα-τυ“;

— „Ε, καλα“, ίπε ο Μιχάλις. „Το νόιμα τον λόγον αφτον ίνε φανερο: ας καλοζυν ι αφεντάδες κι ας ιποφέρνι ο φτοχος“.

— „Νε, αλα αφτα ίνε γραμένα στο εβανκέλιο κε στυς αποςτόλυς“.

— „Εβανκέλιο, κςεβανκέλιο, εγο δεν ίμε ιποχρεομένος νά τάκύο“.

— „Μα γιατι τότε προ ολίγυ έλεγες: „το εβανκέλιο ίνε αλιθινι κε καλι διδαςκαλία“ κε τόρα άλακςες γνόμι“;

— „Κε τί μάφτο. Κςαναλάθεπςα. Εγο, φένετε, κε στο εβανκέλιο διάβαζα πάντα ότι μυ άρεζε, κε στα άλα δεν έδινα προςοχι. Εςι όμος απο δο ίχες, απο κι ίχες, τα μόζεπςες όλα ςένα μέρος κε βγίκε: όλα τα κακα μπροςτα κε τα καλα πίςο“.

— „Μπορις κε να θιμόςις, α θέλις. Πρέπι όμος νάναγνορίςις, πος κε στο εβανκέλιο δεν ίνε όλα εντάκςι“.

— „Όχι όλα, κε τί μάφτο“;

— „Μα όταν δεν ίνε όλα-ίπε ο Αρτεμ—τότε πύ πέρα τελιόνι μέςα ςάφτο ι αλίθια, κε απο πύ θα αρχίζι

το πσέμα; Αν πραγματικα το εβανκέλιο ίτανε κάπια θεικι διδασκαλία, έπρεπε νάνε πέρα-πέρα αλιθινο. Αν όμος κε μέσα σάφτο πρέπι να ζιτάι κανις τιν αλίθια για να τιν έβρι, τότε τί θεικι αποκάλιπσι ίνε αφτι";

ΜΠΟΡΙ ΝΑ ΔΙΟΡΘΟΘΙ Ι ΕΒΑΝΚΕΛΙΚΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ;

— „Κατα τιν ιδέα-μυ, νά τι πρέπι για να γίνι, ίπε ο Μιχάλις ίτερα απο μικρι σκεπσι. Όπος λέι το εβανκέλιο για τιν ιποταγι, για τιν ιπακοι στον αφέντι κε στο χοροφίλακα, όλα αφτα πρέπι νάβγυνε απτο εβανκέλιο, να χαθύνε. Τα άλα όμος, πυ μιλάνε για τι φιλανθροπία, να μίνυνε κε να εχτελύντε".

— „Νόστιμο θάτανε, αλίθια, αν καταπιανόσυνα με μια τέτια ενχίρισι. Υτε ένα φίλο δε θάμνισκε ολόκλιρο απτο εβανκέλιο".

— „Όχι, α διορθοθι, όλο κε κάτι θα μίνι. Κι αφτο πυ θα μίνι θάνε πραγματικα άγιο. Γιατι, πός θα ζίσι ο άνθροπος δίχος θρισκία;"

— „Οπος βλέπο, άσκιμα συ φιτέφτικε αφτι ι αρόστια, δεν ίνε άλοστε κε περίεργο, αφυ απο μικρος ποτιζόσυνα το φαρμάκι τις θρισκίας, καταστράφικες για όλι-συ τι ζοι μα θεν πιράζι, ι ζοι θα σε αλάκσι."

— „Εχ, εγο πια γέρασα, δεν άλαζο," ίπε ο Μιχάλις. Γιάσυ".

Κε χοριστίκανε.

ΚΥΒΕΝΤΑ ΤΡΙΤΙ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΙΟ-ΠΝΕΒΜΑ

Γιατι αναβλίθικε ι κυβὲντα.

Οταν χοριςτίκανε ι διο φίλι-μας λιζμονίςανε να ορίςυνε πότε θα κςαναδοθύνε. Κε ς' αφτες τις μέρες αρχίςανε τα γεγονότα. Εδρόντιςε ι 9 τυ Γενάρι, το ςκότομα τον εργατον τις Πετρύπολις. Ι απεργίες κε τα χτιπίματα με τιν πολίτςια γενίκανε πιο ςιχνα. Ολι ι άνθροπι τυ κόματος ίςανε τόρα δυτιμενι ςτι δυλια ος το λεμο κι ο Αρτεμ περιςότερο απο όλυς. Καθε μέρα κάπυ θα μαζεδότανε κάπια μιςτικια ςινεδρίαςι, ίτε ςί-ςκεπςι. Ι αγιτάτςια μέςα στα εργοςτάςια έπερνε κέδινε. Δεν κιμότανε όμος κε ι πολίτςια. Αρχίςανε γενικες έρεδνες, ςίλιπςες...

Ο Αρτεμ ανανκάςτικε να φιλάγετε κε προτ'απ όλα έπρεπε να αλάκςι κατικία. Θιμίθικε το Μιχάλι κε μια δραδια πίγε στιν κάμαρα-τυ. Μπίκε δίχος να χτιπιςι.

— „Καλος με δέχτικες. θα μ'αφίςις να πλαγιάζο για τιν όρα στιν κάμαρα-ςυ; Με κινιγύνε.“

Ο Μιχάλις με μεγάλι-τυ χαρα θα δοιθύςε έναν άνθροπο απτο κόμα. Κε περιςότερο φχαριςτίθικε πυ ςε μια τέτια δίςκολι περίςταςι δεν τον κςέχαςε ο Αρτεμ.

— „Θέλι κε ρότιμα, απάντιςε. Σαν το ςπίτι-ςυ το μέρος φτάνι *κε για τυς διο-μας*„.

Ο ΑΡΤΕΜ ΕΝΚΑΤΑΣΤΑΘΙΚΕ ΣΤΥ ΜΙΧΑΛΙ.

Ετςι ο Αρτεμ ενκαταςτάθικε για κάμποςο κερο ςτυ Μιχάλι. Εφερε κι τα διδλία-τυ. Απ'τα δράδια ερχόντανε ςτον Αρτεμ διάφορι ςίντροφι, ςιζιτύςανε για τις

ιπόθεσες τυ εργοστασίυ. Κε τόςο αφοσιόθικε στα ζιτίματα αφτα ο Μιχάλις, πυ λιζμόνιςε κε τιν αγία γραφι. Μα όχι κε για πολι. Κάποτε μίνανε ι διό-τυς μοναχι. Αρχιςε ο Μιχάλις τα ροτίματα, ος πυ γίριςε τιν ομιλία στο αγαπιμένο-*τυ το θέμα.*

ΠΑΛΙ ΣΙΝΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΘΙΑ

— „Θιμάςε, ίπε, δεν μπορέςαμε να τελιόςυμε τιν ομιλία-μας στιν όχτι".

— „Τί θα τελιόναμε, απάντιςε ο Αρτεμ.. „Θαρο πος τα κςετάςαμε όλα. Κε για τον θεο-πατέρα, κε για τον θεο-γιο. Κέ εςι ο ίδιος ςιφόνιςες μαζί-μυ, πος απ όλα αφτα τα θεϊκα παραμίθια, υτε καμια έχταχτι ςοφία, ύτε καμια καλοςίνι μπορι να δι ο άνθροπος".

— „Δεν λέγο για κίνο εγο, ίπε Μιχάλις. „Για τον άνθροπο λέγο".

— „Για τον άνθροπο; απόριςε ο Αρτεμ.

— „Νε· να εκςίγιςέ-με, πος ο άνθροπος έγινε κατα τιν ικόνα κε το ομίομα τυ θευ, α δεν ίτανε θεος; Πάι να πι πος ίτανε θεος, αφυ ι άνθροπι τον μιάζυνε".

— „Εχ, ςίντροφε! Εςι τόρα άρπακςες το θεο απ' τα γένια. Μα τι θα πις, ςαν ςυ πο, πος το θεο-πατέρα τον ζογραφίζυνε ςαν ένα αςπρομάλι γέρο με μεγάλα γένια, ενο τον Ιςυ-νεο άντρα, κςανθο, με γένι ςαν ςφίνα με γαλανα μάτια. Ετςι τυς ζογραφίζυνε ι δικί-μας. Ι μάβρι όμος πυ προςκινύνε τι χριςτιανικι θριςκία, ζογραφίζυνε το θεο μάβρο, ζγυρομάλι, με μεγάλα χίλι. Κ' ι μάνα τυ Ιςυ ςτυς αράπιδες ίνε μάβρι, κατάμαβρι,

καθ'αφτο αράπιςα. Τί θα πις ς'αφτο; Πιός καταλαβένι καλίτερα; Ι χριςτιανι θα πύνε στυς μάβρυς: „Τί θεος αφτος; μάβρος, αχίλας". Κ' ι μάβρι ςα δύνε τι δικιάμας ικόνα θα πύνε, πος αφτος δεν μιάζι θεος, γιατι ίνε πολι άςπρος. Πιανυ θεος τότε ίνε ςοςτος; Πιός τον ζογραφίζι τέτιον όπος πρέπι να ίνε...

— „Αλίθια μυρμύριςε ο Μιχάλις. Περίεργο πράμα, πος δε ςιφονάνε ι ιδέες τον ανθρόπον στον κόζμο αφτο".

ΠΙΑ ΙΝΕ Ι ΜΟΡΦΙ ΤΥ ΘΕΥ

— „Τόρα πες-μυ, ίπε ο Αρτεμ-πια ίνε ςτιν πραγματικότιτα ι μορφι τυ θευ, αν ι άνθροπι τόςο διαφέρυνε κε κατα τιν πςιχι κε στο ςόμα, κι ο κάθε λαος παρυςιάζι το θεό-τυ κατα κε τι δικιά τυ τι μορφι.

Αν ςτάλιθινα δε διμιυργύςανε ι άνθροπι το θεο μα ο θεος τυς ανθρόπυς τότε όλι ι άνθροπι θάχανε τον ίδιο χαραχτίρα κε τιν ίδια μορφι, πράμα πυ δεν ίνε. Αφτο ίνε το πρότο.

ΓΙΑ ΤΙ ΓΙΝΕΚΙΑ ΜΟΡΦΙ

— „Δέφτερο. Κίτακςε όπια ικόνα θέλις, παντυ ο θεος έχι ανδρικι μορφι. Πίονα τότε μιάςανε ι γινέκες το διάβολο; Μι δεν τις έπλαςε κι αφτές ο θεος;„

— „Τί να συ πο" αναςτέναξε ο Μιχάλις.

— Ε, ςα δεν έχις τίποτα να πις, έλα ας κιμιθύμε καλίτερα, πρότινε ο Αρτεμ. Αβριο θάχυμε δυλιες πολι πιο ςπυδέες απ τα πορτρέτα τον θεον".

Πλαγιάςανε. Μα αν κι όλι τιν ιμέρα καταςκοτοθίκανε απ' τιν κύρασι, δεν μπορύςανε να κιμιθύνε. Στριφογιρνάνε μέςα στο κρεβάτι, κι ο καθένας έχι τις ςκέπςες-τυ. Δε θέλυνε όμος κε να μποδίςυνε ο ένας τον άλο. Πλαγιάζυνε κε ι διό-τυς μ' ανιχτα τα μάτια. Μα στα τελεφτέα δεν κρατιθίκανε κε κςαναρχίςανε τιν ομιλία για τα ζιτίματα τυ εργοςτάςιυ. Κι όταν τάπανε όλα τυ εργοςτάςιυ, ο Μιχάλις κςανάρχιςε το δικό-τυ:

— „ Σε πολα εχις δικιο, Αρτεμ, μα για τιν κιριότερι πνεματικι αλίθια δε λες τίποτε. Υτε λόγο δεν ίπες για τιν θεικι ιπόςταςι. Κε δεν μπορις βέβεα να πις τίποτε γιατι αφτο ίνε ι αλίθια".

ΚΣΑΝΑ ΚΥΒΕΝΤΑ·

Τον Αρτεμ άρχιςε να τον πέρνι ο ίπνος,-μα στα λόγια αφτα κςανακςίπνιςε.

— „Τί ίπες, τί ίπες; Για πιά τέτια αλίθια μιλας;".

— „Για πιά; Για τι θεικι τιν αλίθια, θέλο να φτάςο ος τιν ιπόθεςί-τις. Νά τί με βαςανίζι κε τι δεν μπορο να καταλάβο ςϋλο αφτο το ζίτιμα. Το νιόθο μοναχα κε πιςτέβο"...

— „Μα για πιό πράμα μιλας, λέγε-το καθαρα κε κοντολογις, ίπε ο Αρτεμ.

— „ Γριγορα θα κςιμερόςι, πρέπι να κιμιθις.. Αλι φορα τα λέμε", ίπε ο Μιχάλις. Ο Αρτεμ δεν μπόρεςε να ιςιχάςι.

— „Όπος φένετε, δε θα μπορέςυμε να κιμιθύμε ος το πρoί. Κ' έπιτα κ' εςι με τα ενίγματά-ςυ μϋδιοκςες τον ίπνο. Πές-μυ τι ίθελες να πις".

— „Εγο, να. . . για το άγιο πνέβμα. . .„ άρχιςε ο Μιχάλις.

— „Αχ, νε, εμένα μυ βγίκε απ' το νυ. Αλίθια, για ας το καταπιαςτύμε κε μ' αφτο. Ρόταγε".

ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΒΜΑ.

— „Νά, για το άγιο πνέβμα„ κςανάπε ο Μιχάλις.

— „Θα ςυ το πςάλο κι αφτο, ιςίχαςε. Μα πές-μυ όμος πρότα, ςε βαφτίςανε, ςαν ίςυνα μορο;„

Ο Μιχάλις απόριςε.

— „Με βαφτίςανε. Κε τί μ' άφτο;„

— „Ετςι. Οςτε ςτι βάφτιςι ςε μιρόςανε„

— „Βέβεα, με μιρόςανε"

— „Ετςι. . Πίρε ο παπας τι μιροδόχο με το μίρο κε ςυ άλιπςε ςτιν αρχι το μέτοπο λέγοντας: „Σφραγις δορεας πνέβματος αγίυ„

Ο Μιχάλις κύνιςε το κεφάλι-τυ „Νε, όπος κε όλα τα μορα„.

— „Συ άλιπςε κατόπι κε τις χύφτες το χεριό-ςυ κςαναλέγοντας" Σφραγις δορεας πνέβματος αγίυ„.

Κατοπι κε τα πόδια, κε το ςτίθος, όλα οπος ίνε με τιν τάκςι ςτι βάφτιςι".

Ο Μιχάλις κςανακύνιςε το κεφάλι-τυ. Ο Αρτεμ κςακολύθιςε.

— „Οςτε, ςα να λέμε, πάνο-ςυ έχις το πιο λίγο εφτα ςφραγίδες τυ αγίυ πνέβματος. Αφτο το κάμανε για να ςε οδιγίςι το άγιο πνέβμα ςε κάθε αγαθο„.

— „Ετςι λένε, μα κ' εγο δεν έκαμα κανένα κακο".

ΓΙΑ ΤΥΣ ΑΚΑΚΥΣ ΚΕ ΤΙΜΙΥΣ.

— „Κανις δε σε κατιγόρισε, ίπε ο Αρτεμ. Εσι κε τίμιος ίσε, κε εργατικος. Μα μίπος κε στυς άλυς τυς λαυς δε βρίσκυντε κε τίμιι, κε εργατικι, κε έκσιπνι άνθροπι;“

— „Βρίσκυντε, βέβεα κε πολι μάλιστα. Μια φορα δύλεβα στο πόρτο χαμάλις. Μαζί-μας δυλέβανε κε τύρκι. Πολι καλα πεδια, τίμια, δυλεφτάδικα. Κε το τελεφτέο-τυς μπορύσανε να μιραστύνε μαζί-συ. Βοιθάνε ο ένας τον άλο. Γνόρισα κ' έναν κινέζο Δύλεβε νάφτις σ' ένα κσένο καράβι. Πολι καλος νέος, έφθιμος. Καλι ανθρόπι σε καθε έθνος βρίσκυντε.

— „Μα κι ο τύρκος κι ο κινέζος δεν ίνε χριστιανι. Αφτο το σκέφτικες;„

— „Κε τι με μέλι εμένανε;“

— „Αφτι δεν έχυνε καμια σφραγίδα τυ αγίυ πνέβματος. Πός γενίκανε αφτι καλι άνθροπι;“

— „Τι έπαθες κι όλο: πός κε πός„

—„Τόρα πάρε αφτο το ίδιο το ζίτιμα απ' τιν άλι μερια. Πόσι χριστιανι βρίσκυντε, πυ κε τυς βαφτίσανε, κε τυς σφραγίσανε με το άγιο πνέβμα, όλα εν τάκσι κε στο κύτελο κε στα χέρια. Κατόπι όμος αφτι μ' εκίνα τα ίδια τα χέρια κε λιστέβανε, κε κλέβανε, κε σκοτόνανε τυς εργάτες. Πυ κίταζε τότε το άγιο πνέβμα;„

— „Αφτι όπος φένετε, ισανε ανάκσιι.“

ΓΙΑ ΤΑ ΜΟΡΑ

Ο Αρτεμ πρόςτεςε.

— „Πίρανε όμος τα χαρίζματα τυ αγίυ πνέβματος ςαν ίςανε βρεφι ακόμα. Κε τα βρέφι, ςίφονα με τι θριςκία, ίνε αναμάρτιτα. Γιατι λιπον βγίκανε ανάκςια; φένετε πος κε το άγιο πνέβμα έχι τις ςιμπάθιές-τυ: Ι μια πςιχίτςα τυ αρέςι, ι άλι όχι. Ετςι;„

— „Εχ, με ςκότιςες με το„ έτςι, έτςι„. Δεν μπορο να το καταλάβο αφτο εγο. Δε το ςκέφτικα ποτές-μυ".

— „Κάνε λιπον τον κόπο κε ςκέπςυ τόρα„ τυ απάντιςε ο Αρτεμ. Νά, το άγιο πνέβμα λέι: ς' αφτο το βρέφος θα επιφιτίςο, ενο στο άλο δε θέλο, ας πάι να γίνι κλέφτις, φονιας„.

— „Ετςι πυ τα λες, Αρτεμ . . ."

— „Γιατι να μιν τα πο, ςαν ίνε αλίθια. Γιατι τότε να δικάζυμε τυς ανθρόπυς, αφυ το άγιο πνέβμα προόριςε τον άνθροπο να γίνι πρόςτιχος ίτε κακύργος; Πρέπι να δικάζυμε το άγιο πνέβμα, κε όχι τον άνθροπο".

— „Σα νάχις δίκιο, μα δεν ίνε κε τόςο έφκολο πράμα, φίλε-μυ" δεν παραδινότανε ο Μιχάλις.

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΚΕ ΤΥΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΕΣ

Ενο ςινομιλύςανε ο Αρτεμ ίχε πια φορέςι. Σικόθικε, ςίμοςε στο παράθιρο κε κίτακςε το ςκοτινο όνκο τυ εργοςταςίυ, πυ κςεχοριζότανε μες' στον προινο υρανο, κε πλιςιάζοντας το Μιχάλι, τυ ίπε ςοβαρα.

— „Για σένα δεν ίνε έφκολο, για μένα όμος ίνε έφκολο κε απλο. Κίτακς' εδο. Το βλέπις το θιριο αφτο, το εργοστάσιο; Αφτο στέκετε εδο, για να μπορι ο αφέντις-συ, το παράσιτο να εκμεταλέβετε τον κόπο τον εργατον κε να τον μεταβάλι σε χρισο. Ο χρισος αφτος θα πάι στιν τσέπι-τυ. Εκίνος θα καλοτρόι κε θα καλοπίνι, ενο χιλιάδες εργάτες προλετάριι σαν κ' εσένα, θα βαριοδυλέβυνε μισοπιναζμένι γι' αφτόνα. Κε τιν εκσυσία τυ αφεντικυ αφτυνυ τιν ιποστιρίζι όλος ο μιχανιζμος τις τσαρικις εκσυσίας. Κι ο τσάρος αφτος έχι αγιο πνέβμαν όσο θέλις. Αφτο σας το θιμίζυνε ι παπάδες περισότερο απο κάθετι άλο. Κε το λένε, για να το θιμαστε;". Φοβυ τον θεο, τίμα τον τσάρο δύλεβε απ, τι νίχτα ος τι νίχτα.

Να, όλα αφτα ίνε κε απλα κε κσάστερα. Γι αφτο κε σας διδάσκυνε τι θρισκία. Γι αφτο χριάζυντε κε ι θει, κε τα πνέβματα λιανικα κε χοντρικα.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΣΑΡΟ ΚΕ ΤΟ ΠΡΟΒΑΤΟ

— „Κε τι απλα πυ ίνε όλα αφτα, αν τα καλοσκεφτις μοναχα," κσακολύθισε ο Αρτεμ. „Να, τι σας διδάσκυνε: το άτομο τυ τσάρυ ίνε ιερο. Οπιος προζβάλι τον τσάρυ ίνε το ίδιο σα να προζβάλι αφτο το θεο. Γιαφτο αφτος ίνε κε εστεμένος κε δέφτερι φορα μιρομένος. Για κίτακσε όμος τι στραβόκσιλο κε τι αλιτίριο πλάζμα βγίκε απ' τον ελέο θευ αφτοκράτορα Νικόλαο Ρομάνοφ. Το „πνεβμα"-τυ αποδίχτικε πρόστιχο κε μεθιζμένο".

— „Ε αφτος τέτιος μαςκαρας γενίθικε“ πρόςτεςε γελόντας ο Μιχάλις, πυ τυ αρέζανε τα διάφορα „επίθετα“ για τυς τςάρυς.

— „Μα πύ ίτανε το άγιο πνέβμα κε δεν πρόςεχςε το Νικόλαο; Ας ίνε οπος το λες“ ςινκατάνεπςε ο Μιχάλις.

— „Το ίδες; όπος το λέγο λιπον: αν το πνέβμα αφτο ίνε παντοδίναμος θεος, τότε πρέπι κε ς' ένα πρόβατο πάνο αν κατεβι να το κάμι καθιγιτι τις φιλοςοφίας.

Αφτο όμος δεν μπόρεςε υτε έναν άνθροπο ν' αλάκςι“.

— „Καλα, καλα, ςιφονο για το Νικόλαο“.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΤΡΟ ΤΟΝ ΠΡΟΤΟ

— „Θα ςιφονίςις κε για όλυς τυς τςάρυς“ ίπε ο Αρτέμ.

— „Ολι-τυς ίςανε ί μεθίςτακαδες, ί διεφθαρμένι, ίτε φονιάδες, ίτε απατεόνες. Κε όλι ος τον τελεφτέοντυς ίςανε καταδιναςτεφτες τυ λαύ-τυς. Κι όςο πιο έκςιπνι ίςανε, τόςο χιρότερα. Πάρε τον Πέτρο τον πρότο. Με τα ίδια τυ τα χέρια ςκότοςε το γιό-τυ, ο ίδιος έκοπςε το κεφάλι τις αγαπιτικιάς-τυ, ο ίδιος έκανε το δίμίο ςτιν κρεμάλα κε ςτι λεμιτόμο, μεθύςε, ατίμαζε, έκανε όλες τις προςτιχες. Μ' ένα λόγο όλα τα κακυργίματα. Τί λες εςι, κ' εδο το άγιο πνέβμα-ςυ λάθεπςε;

— „Ασε τάχτια" ίπε ο Μιχάλις, „μίλα σοβαρα".

— „Δεν αστιέβομε, απάντισε ο Αρτεμ. Σι ανίγο όλι τιν άτιμι πσεφτια τον παπάδον. Κάθε τίμιος άνθροπος πρέπι να τα σκεφτι όλα όπος πρέπι, κε δεν πρέπι να θιμόνι σάν τυ λένε τιν αλίθια στα μάτια. Γιατι δε θιμόνις με τυς παπάδες, πυ εόνες τόρα γεμίζονε το κόζμυ τα κεφάλια, πος ι εχσυσία δόθικε στον τσάρο απ' το θεο κε μέσα στις εκλισιες παρακαλύνε για τυς λιστες τυς τσάρυς. Προστεσε σ' όλα αφτα το ότι απτα παλια τα χρόνια όλα τα καπελια ίσανε βασιλικα κε όλο το κέρδος-τυς πίγενε στο κράτος.

Κ' ι κάπιλι, πυ πυλύσανε το ρακι, ονομαζόντανε „προσκινιτες, γιατι προσκινύσανε το σταβρο„ στο όνομα- τυ πατρος, κε τυ ιυ, κε τυ αγίυ πνέβματος "κε ορκιζόντανε, πος θα προσπαθύνε να ποτίζυνε όσο το δινατο περισότερο το λαο, για να περισέβυνε τα εσοδίματα τυ τσάρυ".

— „Ε, έφτασε πια για τυς τσάρυς" ίπε ο Μιχάλις.

ΓΙΑ ΤΥΣ ΠΑΠΑΔΕΣ

— „Καλα", σιφόνισε κι ο Αρτεμ. Ας αρχίσυμε τόρα κε τυς παπάδες. Σάφτυς πια το άγιο πνέβμα βρίσκετε με το παραπάνο. Κατέφθίαν απτυς αποστόλυς περνα με τι χιροτονία. Δε θα πιράχσο τυς απλυς τυς παπάδες. Πέρνο τυς μεγαλίτερυς, τον πάπα τις Ρόμις για παράδιγμα, τον αρχιγο τις καθολικις εκλισίας, (τον πατριάρχι-τυς σα να λέμε). Ιπάρχανε πάπες πυ καταγινόντανε με λιστία πάνο στο δρόμο. 'Αλι ζύσανε σε βάρος τον αγαπιτικιόν-τον. 'Αλι πάλι τα καταφέρνανε κάλίτερα.

Ανίγανε χαμόσπιτα κε τα δίνανε με το νίκι, τα πυλύσανε με τον τόκο, ίτε τα διαχιριζόντανε ι ίδιι μέσο τον ιπαλίλον-τυς.

Ι έλινες ι ορθόδοκςι πατριάρχες δεν ίσανε καλίτερι. Μέσα σάφτυς μπορύσες νάβρις κε κακύργυς, κε κατεργαρέυς, κε προδότες, κε ότι άλο ίθελες.

Τις ίδιας κατιγορίας ίσανε κε ι ρόσι πατριάρχες κ' ι μιτροπολίτες. Περισότερο απὄλυς διακριθίκανε ο πατριάρχις Ιοβ ο πυλιμενος, κι ο μιτροπολίτις Φότιος ο ιπερασπιστις τις σκλαβιας κε οχτρος τυ λαυ.

ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΒΜΑ ΚΕ Ι ΕΠΟΧΙ ΤΥ ΙΙΣΥ

Ο Μιχάλις ίπε:

— „Όλα πυ λές ίνε σοστα, μα τα λόγια-συ αφορύνε περισότερο τιν εποχί-μας. Εσι όμος κίταξε πός ίτανε κε στιν εποχι τυ Ιισυ. Τότε το άγιο πνέβμα ίτανε πραγματικο κε ι ενέργιά-τυ ίτανε πραγματικα: όλα απτο θεο κε στο θεο κε τίποτε περισότερο. Σπάνια κατέβενε στυς ανθρόπυς. Να για πιο άγιο πνέβμα δίδασκε ο Ιισυς κ' ι απόστολι".

— „Γρίγορα ξεχνας, καιμένε Μιχάλι" απάντισε ο Αρτεμ.

„Εγο συ διιγίθικα νομίζο κε για τι διδασκαλία τυ Ιισυ. Άκυσε τόρα τί διδάσκανε κ' ι απόστολι για το άγιο πνέβμα. Στις „πράκσες τον αποστόλον" ινε γραμένο πος ένας χριστιανος, ο Ανανίας κε ι γινέκα-τυ ι Σαπφίρα, δεν πλερόσανε όλα τα χρίματά-τυς στιν κάσα τις

χριςτιανικις κινότιτάς. Τότε ο απόςτολος Πέτρος δίλοσε στον Ανανία: „Εςι ίπες πςέματα στο άγιο πνέθμα. Απάτιςες όχι άνθροπο μα τον θεο". Τότε κςέρις τι έκαμε το άγιο πνέθμα; „Ο Ανανίας έπεςε νεκρος κε τον κιδέπςανε". Τα ίδια έπαθε κατόπι κ' ι γινέκα-τυ. Όςτε σίφονα με τιν αποςτολικι διδαςκαλία, το άγιο πνέθμα κρατύςε πολι αφςτιρα τα τεφτέρια τις κάςας κι αν κάπιος δεν πλέρονε όλο το χρέος-τυ, τον ςκότονε. Τεριάζι μια τέτια δυλια στο άγιο πνέθμα; Πές-μυ".

Ο Μιχάλις κςερόγλιπςε τα χίλια-τυ μι βρίςκοντας τί να απαντίςι. Σάφτο απάνο τελίοςε εκίνι τι μέρα κ' ι ςινομιλία-τυς.

ΚΥΒΕΝΤΑ ΤΕΤΑΡΤΙ

ΓΙΑ ΤΙΝ ΤΡΙΑΔΑ

—Τιν άλι μέρα έτιχε γιορτι κι ο Μιχάλις δεν πίγε στι δυλια. Σικόθικε ενορις το προι κε ςυλατςάροντας μέςα στο δομάτιο ςιγοτραγυδύςε κάπιο τραγυδάκι.

Φενότανε πος ίτανε στα κέφια-τυ κε πος κάτι ςκεδίαζε. Στο τέλος πλιςίαςε με χαμόγελο τον Αρτεμ, πυ ακόμα τεντονότανε πάνο στο κρεβάτι.

—Τί έπαθες, γέρο, κε χέρεςε. Κάτι ςκέφτικες; τον ρότιςε ο Αρτεμ κιτάζοντας το γελαςτο πρόςοπο τυ Μιχάλι.

—Κάτι τέτιο. Εχο ένα ςοβαρο ρότιμα".

— „Πάλι τα θεικα; Ε, καλα, λέγε να δύμε„-

ΓΙΑ ΤΙΝ ΙΚΟΝΑ ΚΕ ΤΙΝ ΟΜΙΟΣΙ

Ο Μιχάλις δεν περίμενε άλο κε άρχισε:

—„Μΰλεγες πος ι άνθροπι πλάθυνε το θεό-τυς σίφονα με τι μορφί-τυς: ι αράπιδες—μάβρο, ι ρόσι άσπρο, ι μάβρι με μεγάλα χίλια. Ολα όμος αφτα δεν έχυνε σχέσι με τι θρισκία-μας, γιατι ο άνθροπος ίνε ένας ενο ο θεος ίνε τριάδα. Ο άνθροπος ίνε ένα πρόσοπο ενο ο θεος ίνε τρισιπόστατος. Για κίτακσέ-με: εγο, θαρο, έχο ένα κεφάλι κι όχι τρία„.

Ο Αρτεμ τον κίτακσε κε ίπε:

—„Το κεφάλι-συ ίνε ένα αλίθια, μα το άσκιμο ίνε πυ δεν κόδι διόλυ. Εσι πέρνις τιν ιπόθεσι απ τιν ανάποδι.
„Γιατι;„

ΙΚΟΝΑ ΙΝΕ, ΜΑ ΟΜΙΟΣΙ—ΚΑΜΙΑ

—„Ακυσε, ίπε ο Αρτεμ“. Ας ίνε αφυ το θέλις ο θεος με τρία πρόσοπα. Τόρα θιμίσυ τί γραφι ι αγία γραφι. Ο θεος ,λέι, έπλασε τον άνθροπο κατ'ικόνα κε ομίοσί-τυ.

—„Κε τί μάφτο;„

—„Ο θεος λιπον έχι τρία πρόσοπα· Γιατί τότε ο άνθροπος έγινε ένας κε όχι τριπρόσοπος;

—„Αλίθια, κάτι μπερδεμένα ίνε κε εδο„.

—„Μπερδεμένα, βέβεα. Τόρα άκυσε παρακάτο. Στιν αγία γραφι, στο βιβλίο τις γένεσις, στο πρότο κεφάλεο ίνε γραμένο πος ο θεος έπλασε τον άνθροπο κατ' ικόνα κε ομίοσί-τυ. Κε παρακάτο λέι πος έπλασε τον άντρα κε τι γινέκα. Τί θα πι αφτο; Αφτο θα πι πος ο θεος ίνε ταφτόχρονα κε άντρας κε γινέκα.

ΥΤΕ ΙΚΟΝΑ ΥΤΕ ΟΜΙΟΣΙ.

Ο Μιχάλις άνιξε το στόμα-τυ για νάπαντίςι, μα ο Αρτεμ τον διάκοπςε:

—„Δεν ίςε ςι ο πρότος πυ ανανκάζεςε να ανίξις το στόμα ςυ στο ζίτιμα αφτο. Ι εβρέι ι θεολόγι σπάνανε πάνο ς'αφτο το κεφάλι-τυς περιςότερο απο 2 χιλιάδες χρόνια.

Κε καταντίςανε στα τελεφτέα σε μια απάντιςι: ο θεος, για τον οπίο γράφι ι „αγ. γραφι„ ίτανε ταφτόχρονα κε άντρας κε γινέκα. Κατάλαβες;"

— „Κατάλαβα, απάντιςε ο Μιχάλις, τφυ! τί κυταμάρες κε τι διάβολο τυ χριάστικε αφτο!„.

—„Τίποτα. Μα γιαφτο ίνε κε θεος. Πολι σοστα τόπες πος όλα αφτα ίνε κυταμάρες κε όμος εςι πιςτέβις ςόλι-ςυ τι ζοι στις κυταμάρες αφτες".

—„Δεν έχο τίποτα να πο για όλα αφτα. Για τιν τριάδα όμος δεν ίπες· τίποτα ος τόρα.

—„Για τιν τριάδα δε χριάζυντε κε πολα λόγια. Τριάδα ίχανε κε ι ιδολολάτρες. Πολα χρόνια πριν το χριςτιανιζμο ι άνθροπι πιςτέβανε στιν τριάδα. Το περίεργο όμος ίνε, πυ ενο ι χριςτιανι περιπέζυνε τυς ιδολολάτρες κε τυς βρίζυνε όσο μπορύνε ς'όλα τυς τα βιβλία, τιν τριάδα τιν δανιςτίκανε απ' αφτυς.

Μα ύτε κε να τι δανιςτύνε όπος πρέπι δεν μπορέςανε.

Για κίτακςε, πος τα μπερδέπςανε με τιν τριάδα-τυς.

Ο θεος τον χριςτιανον ίνε ένας, πρόσοπα όμος έχι τρία κε ομίοςες δίο. Ανεκςίγιτο, ακατανόιτο κε όμος ςερβίρετε σαν άγια-αλίθια.

I θεολόγι λένε: ο θεος ίνε πανταχυ παρον. Οπυ κι αν γιρίςις τα μάτια-ςυ σε κάθε ςιμίο, ςε κάθε τόπο, παντυ ο θεος. Γιατί τυ χριάζετε τότε ι τριάδα; Στιν αγία γραφι λέγι κάπυ: θα ςας ςτίλο το άγιο πνέβμα,,.

Πιόνα μπορι να ςτέλνι κανις; Σινιθιζμένα ςτέλνονε ι αφεντάδες τυς ιποταχτικύς-τυς. Οςτε απ' όλα αφτα βγένι πος το άγιο πνέβμα δυλέβι ςαν ιπερέτις, ςτο θεο ετςι; Μα τί τυ χριάςτικε τυ θευ ο ιπιρέτις, αφυ εκίνος ίνε παντοδίναμος κε πανταχυ παρον; Επρεπε να τα κάνι όλα μόνος-τυ χορις κανένα πνέβμα·

Να κε για τιν τριάδα-ςυ.

ΕΚΣΕΤΙΑΣ ΤΙΣ ΤΡΙΑΔΑΣ ΠΕΦΤΥΝ ΓΡΟΘΙΕΣ ΣΤΟ ΟΜΙΟΜΑ ΤΥ ΘΕΥ

—„Πες μυ, ςε παρακαλο," ρότικςε ο Μιχάλις, γιατι δεν το καταλάβανε αφτο ι πιςτι απ' τιν αρχι;„

—„Βριςκόντανε πραγματικα κε τέτιι άνθροπι ,απάντιςε ο Αρτεμ. Αφτι κε ςιζιτύςανε κε αποδίκνανε πος όλι αφτι ι διδαςκαλία για τιν τριάδα ίνε χυταμάρα. Γένικε μεγάλι ςιζίτιςι. Το ιερατίο μαζεβόντανε πολες φορες ςε ςινόδυς για νάρθι ςε κάπια ςινενόιςι ςτο ζίτιμα αφτο. Μα δεν ίτανε κε τόςο έφκολι ι ςινενόιςι. Απ'τι ςιζίτιςι περνύςανε ςτον καβγα κε ςτις γροθιες. Κατόπι φονάζανε τιν πολίτςια να τυς χορίςι. Πολες φορες φτάνανε κι ος το ςκότομα·

Μονο 450 χρόνια μετα τιν αρχι τυ χριςτιανιζμυ μια μερίδα παπάδον ανάνκαςε με τι βία όλυς τυς άλυς να παραδεχτύνε ος ιποχρεοτικι τιν τριάδα.

Κι αφτο ακόμα το κατόρθοςαν χάρις στιν ιποστίριξι τυ αφτοκράτορα τις εποχις εκίνις, πυ ιποστίριζε ι διδαςκαλία αφτι. Oςι δεν το παραδεχόντανε τυς στέλνανε στιν εξορία. Oπος δίποτε κε ι μια κέ ι αλι μερίδα άδικα χάνανε τον κόπο-τυς, γιατι ςιζιτύςανε πάνο σε παραμίθια, σε μίθυς τον αγρίον".

— „Πός μπορις κε τα τεριάζις όλα με τέτιο τρόπο, πυ όλι ι θριςκία καταντα παραμίθια τον αγρίον!" ίπε ο Μιχάλις. Σ' αφτο απάνο τελίοςε κ' ι κυβέντα-τυς αφτι.

ΚΥΒΕΝΤΑ ΠΕΜΤΙ

ΓΙΑ ΤΙ ΘΡΙΣΚΙΑ ΚΕ ΤΟ ΣΟΣΙΑΛΙΖΜΟ

Μετα διο μέρες ο Αρτεμ ίπε στο Μιχάλι·

— „Σίμερα φέβγο απ' τιν κάμαρά-συ. Εφτασε τόσο πυ κάθιςα εδο. Ι δυλια οςο πάι περιςέβι, ι άλι ςίντροφι τα φέρυνε δίςκολα χορις εμένα. Ο καθένας τόρα χριάζετε".

Ο Μιχάλις λιπίθικε. „Δε θέλο να ς' αφίςο απο δο, θα χαθις. Ομορφα ζύςαμε μαζι. Κε τί όμορφα πυ τα λέγαμε. Ιςε καλος ςίντροφος κε χορις εςένα θα στενοχοριύμε".

Ο Αρτεμ τον κίταξε στο πρόςοπο κε τυ ίπε ςοβαρα.

— „Εχ, Μιχάλι, αδερφέ-μυ, κρίμα ς' εςένα. Τόςο κερο έχαςα μαζί-συ, όςο με κανένα άλον. Κε εςι πάντα τα ίδια κε τα ίδια. Ι φυρτύνα γίρο-μας διναμόνι, θεριέβι. Στιν περίςταςι αφτι δε μας χριάζοντε άνθροπι πυ να μας ςιμπαθύνε μοναχα κε στις ςιζίτιςές-τυς να

πετύνε στα υράνια, μα άνθροπι που χορις πολα λόγια να μπύνε στι δυλια όπος κ' εμις. Για σκέψυ, πόσι οφέλια θάδινε ένας εργάτις σαν κ' εσένα, αν έμπενε στο κόμα κε άρχιζε τιν προπαγάντα. Ι έργατες σε κσέρυνε κε σε εκτιμάνε. Εσι όμος έμινες μέσα στι μέσι.

Το ένα-συ χέρι το απλόνις στιν επανάστασι ενο με τάλο ίσε πιαζμένος στα ράσα τυ παπα. Θα μίνις, όπος φένετε, σόλι-συ τι ζοι ένας άνθροπος δίχος χαρακτίρα, ενο μπορύσες να γίνις ένας καλος αγονιστις, ένας ίροας. Τυ κάκυ χάνετε μια τέτια δίναμι. Δεν ίνε κρίμα;".

Ο Μιχάλις δεν περίμενε τέτια λόγια κε στιν αρχι μάλιστα δεν έβρισκε κε τί ν' απαντίσι.

— „Οχι δα, πολι με ίπσοτες ς. Αρτεμ, πυ βρέθικε σ' εμένα τέτιος ιροιζμος!"

ΠΟΣ ΠΡΕΠΙ ΝΑ ΦΕΡΝΕΤΕ Ο ΚΑΘΕΑΦΤΥ ΕΡΓΑΤΙΣ.

— „Για πές μυ, αν έκσαφνα ι σίντροφί-συ κιρίτανε απεργία, θα αρνιόσυνα να τυς ιποστιρίκσις;" ρότισε ο Αρτεμ.

— „Ποτες. Πάντα θάμυνα μαζι με τυς σιντρόφυς-μυ.

— „Σοστα. Αφτο ίνε το χρέος κάθε πραγματικυ, σινιδιτυ εργάτι.

Μ' αν ι αστινομία επιτιθότανε πάνο στυς σιντρόφυς-συ κε άρχιζε να τυς πιάνι, θάτρεχες να τυς γλιτόσις;

— Βέβεα. Μίπος γίνετε να μι τρέκσις;

— Τόρα, αν ι εργάτες πέρνανε τα όπλα κε αρχίζανε ανιχτι επανάσταςι, θα μπορύσες να μίνις στο σπίτι-συ κριμένος;

— Κε για πιόνα με πέρνις, Αρτεμ, τι ιμ' εγο κανένας πυ φοβάτε για το πετςί-τυ;

— Δεν ίθελα να σε προςβάλο, έτςι μόνο τὄπα για παράδιγμα. Πές-μυ ακόμα, αν ι σίντροφί-συ ι εργάτες διλιάζανε, θα μπορύσες να τυς δόσις το παράδιγμα εςι; θ' αποφάσιζες να πάρις τιν κόκινι σιμέα κε να πας μπροστα";.

— „Κε σίμερα αν ίνε ανάνκι. Ι κόκινι σιμέα ίνε το έμα-μας. Πρότος εγο θα τιν σικόςο".

— „Τι άλο θέλις τότε; Πολι λίγυς τέτιυς εργάτες έχυμε ακόμα εμις, κε εςι ίςε ένας σοςτος προτοπόρος τυ αγόνα. Γι αφτο ακριβος πρέπι νὰμπις στο κόμα κε ν' αγονιςτις μαζι με τυς άλυς προτοπόρυς για το καλο τον εργατον. Νά ο δρόμος-συ"!.

— „Τι μπορο να κάνο εγο; κ' εςι ο ίδιος τὄλεγες, πος εγο ίμε μιραςμένος σε δίο μέρι. Τί οφέλια θ'αχατε εςις απο ένα τέτιο άνθροπο";

— „Τότε αποφάςιςε-το: Δε θέλο να σκοτίζομε πια με τυς θευς κε τυς διαβόλυς. Οφίλο να ιπιρετίςο πιςτα τιν εργατικι επανάσταςι κε κανέναν άλον.

Αν αλιθινα ίςε ιπερ τις επανάστασις, ιπερ τον οδοφραγμάτον, αν θέλις να πάρυν ι εργάτες τα όπλα στα χέρια, τότε θα πι, πος ίςε οχτρος τις θριςκίας κε τον παπάδον.

ΔΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ.

Κι ο Αρτεμ αρχιςε ν' αραδιάζι:

— „Ο χριςτιανιζμος λέι: ιπόμενε! Ενο εςι λες: αγονίςυ!

— „Ο χριςτιανιζμος λέγι: Ιπάκυε ςτον αφέντι-ςυ! Ενο εςι λες: μπρος, ςτιν απεργία!".

— Ο χριςτιανιζμος λέγι: τίμα τον αφτοκράτορα! Ενο εςι λες! Κάτο ι αφτοκρατορία!

Κε κάθε αλιθινος ιπεραςπιςτις τυ εργατικυ κινίματος, θέλοντας κε μι, ίνε οχτρος τυ χριςτιανιζμυ. Κι αν ακόμα κςακολυθίςι να τιμα τυς παπάδες κε τιν θριςκία, εκίνι ι ίδιι θα τον απαρνιθύνε κε θα τον παραδόςυνε ςτα χερια τις χοροφιλακις".

Ο Μιχάλις νόμιςε πος ςάφτο μπορύςε να φέρι αντίριςι:

— „Μιν τα κόβις όλα τόςο απότομα. Ιπάρχυνε κε παπάδες καλι. Εχο μάλιςτα ακυςτο πος αναμεταχςι-τυς βριςκόντανε κε ςοςιαλιςτες.

— „Λίγυς ςοςιαλιςτες γνόριςα ος τόρα", απάντιςε ο Αρτεμ „πυ να ίςανε προτίτερα ι παπάδες. Πρέπι να έχις ιπόψιν πος το ιερατίο βρίςκετε ςτιν ιπιρεςία τυ τςάρυ κε τον αφεντάδον. Απ' τον χερο τυ Πέτρου τυ Πρότυ έμινε ος τόρα ένας νόμος, πυ διατάζι τυς παπάδες να καταγίνυντε με τιν προδοςία. Αν κάπιος παπας μάθι ςτιν εχςομολόγιςι για κανένα κίνιμα ενάντια ςτις αρχες, ίνε ιποχρεομένος να το διλόςι ςτιν κι-

βέρνισι. Οςτε ι δυλια τυ παπα ίνε τέτια, πυ κάθε τίμιος άνθροπος θάφεβγε 100 βέρςτια μακρια".

Κι όπιος δυλέβι σε μια τέτια ιπιρεςία ίνε Ιύδας: πυλα τι σινίδιςί-τυ για κάμποσα αργίρια".

Ο Μιχαλις όμος επέμενε:

— „Κι αν ακόμα ιποθέςυμε, πος δεν πρέπι νάχις δυλιες με τυς παπάδες, αφτο δε σιμένι πος πρέπι να απαρνιθύμε κε τιν θριςκία. Αν κε σις τιν προπαγάνδα-σας τιν κάνατε έτσι, πυ τα λόγια σας όλα να ίνε απτο εβαγγέλιο κε να θιμίζανε τι χριςτιανικι διδαςκαλία, ίμε βέβεος πος όλος ο λαος θάτρεχε να σας ακύςι.

Ι ΘΡΙΣΚΙΑ ΚΕ Ο ΣΟΣΙΑΛΙΖΜΟΣ.

—„Αμα τόκανες! Για δοκίμαςε εςι ο ίδιός να τιν κάνις αφτι τι δυλια. Για διάλεκσε απόλο το εβανκέλιο εκατο τυλάχιςτο σιρες, πυ να μιλάνε ανιχτα για το σιμφέρο κε για το καλο τις εργατιας εδο, ςτον κόζμο, ςτιν βαρια κε αγρια αφτι ζοι. Τι θάβρις εχι εχτος απτιν „υράνια βασιλία κε „τιν επιφίτιςι τυ αγ. πνέβματος"; Παράτισε-τα καλίτερα αφτα".

— „Κι όμος" επέμενε ο Μιχάλις.

— „Τι, κε όμος! Κάθε θριςκία διδάςκι για κάπια „υράνια βασιλία" διδάςκι να περιμένις να απολάπσις κάτι „στον άλο κόζμο". Εμις όμος λέμε: κανένας „άλος κοζμος" δεν ιπάρχι. Ι ζοι ίνε μια μοναχα σάφτο στον κόζμο. Διο ζοες δε γίνυντε. Οςτε δεν ιπάρχι

λόγος να μορολογύμε. „Κίριε, κίριε, ελέισε το δύλο-συ“. Μονάχα πρέπι νάρπάκσυμε τα όπλα κε να αγονιστύμε για ν' αποχτίσυνε ι σκλάβι κ' ι δύλι μια καλίτερι, εφτιχιζμένι κε χορτάτι ζοι σάφτο τον κόζμο.

Ι θρισκία διδάσκι· „όλι ι άνθροπι ίνε αδέρφια“. Ι σοσιαλιστες όμος λένε: „Ι μπυρζυάδες“ δεν ίνε αδέρφια τις εργατικις τάκσις, αλα οχτρι. Πρέπι να κάνυμε έτσι, πυ να μιν ίνε μπυρζυαζία κε μονάχα τότε ι άνθροπι θα ίνε αδέρφια.

Ι θρισκία διδάσκι: „μακάριι ι ταπινι“. „Μιν επιθιμίτε ότι έχι ο πλισίον-σας“. „Ζιτίτε κε θα σας δόσυν“ ι σοσιαλιστες όμος λένε“, Τίποτα δε θα μας δόσι ι μπυρζυαζία δίχος αγόνα.

Αφτι κρατα στα χέρια-τις τα εργοστάσια, τις τράπεζες, τα χόματα, ενο ι εργάτες έχυνε μόνο τα χέρια-τυς κε το δικέομα να πσοφύνε ελέφτερα απ' τιν πίνα στον κερο τις απεργίας. Οσο ο εργάτις ταπινόνετε μπροστα στιν μπυρζυαζία κε τιν παρακαλα τόσο περισότερο αφτι τον καβαλικέβι. Μόνο όταν ο εργάτις αγονίζετε ενάντια στιν μπυρζυαζία κε ιπερασπίζετε τα δικεόματα τυ, αφτι ιποχορι, περισέβι το μεροκάματο, λιγοστέβι τις όρες τις εργασίας. Οστε λιπον, αγονίσυ, μιν ταπινόνεσε, μιν ιποτάζεσε“.

Ι θρισκία διδάσκι. „Ζιτιάνε , ας ίσε ζιτιάνος“. „Φτοχε, περπάτα γιμνος, τί τι θέλις τι φορεσια. Για κίτακσε τα λύλυδα, διόλυ δεν φροντίζυνε για τι φορεσιά τυς, τι όμορφα όμος τα στόλισε ο κίριος“. „Πιναζμένε, μιν σκέφτεσε για το φαγί-συ, κίτακσε τα πυλια τυ υρανυ, ύτε θερίζυν, ύτε σπέρυν, κε όμος χορτένυν. Κε συ εργάτι, μιν επαναστατις, όταν δεν έχις με τί να θρέ-

πςις τιν ικογένιά-συ κε να τι φορέςις ςα δεν έχις δυλια κε ςα ςε πλιρόνυνε λίγο. Κίτακςε τα λύλυδα κε τα πυλια τυ θευ κε παριγορίςυ. Πος λιπον, Μιχάλι, δε θέλιςνα το καταλάβις, πος ι διδαςκαλία αφτι ίνε ςαπιμένι, κε βλαβερι;".

Ι ςοςιαλιςτες όμος το λένε καθαρα κε κςάςτερα.

„Ε, εςις όλι ι θριςκόλιπτι, ι φανατικι κ' ι κοτεντέδες, για πιγένετε με τις νυθεςίες-ςας αφτες ςτυς πλύςιυς κε ςτυς εδγενις, ο εργάτις κε δίχος τι διδαςκαλίαςας ίνε γιμνος κε πιναζμένος. Το μόνο πυ θέλομε εμις ίνε να χαθι ι φτόχια κ' ι διςτιχια απτον κόζμο κε να ίνε όλι χορτάτι, ζεςτι κε φορεμένι. Κε τότε όταν ο εργατικος κόζμος θάνε πιο χορτάτος κε πιο έκςιπνος θα γίνι κε πιο καλος κε αγαθος.

Ι θριςκία διδάςκι. „ Γενίτε καλι κε ταπινόφρονι, κε τότε κε ι πλύςιι θα γενύνε ταπινόφρονι κε αγαθι όπος κε ςις". Κε μάφτο τον τρόπο τον κερο πυ ι φτοχολογια περιμένι τι μέρα εκίνι, πυ θα πιάςι τυς πλύςιυς ι φιλεφςπλαχνία-τυς, ι μπυρζυαζία καταπιάνετε με λιςτρικυς πολέμυς κε ςτέλνι τον εργάτι να ςκοτοθι για το χατίρι-τις. Εκατοντάδες χιλιάδες εργάτες κε χορικι ςκοτόνοντε για να πλυτένυνε ι τραπεζίτες κ' ι ςπεκυλάντι.

Κ' ι θριςκία μ' όλα αφτα δεν τυς αφίνι ίςιχυς κι όλο τυς ςιβυλέβι. „Ιπομονι, πεδάκια-μυ, ιπομονι, ιπομονι. Ο Χριςτος ιπόφερε, ιποφέρτε λιπον κε ςις κε περιμένετε τι δέφτερι παρυςία". Τέλος λιπον Μιχάλι, ίςε ςίμφονος να περιμένις;

Ο ΜΙΧΑΛΙΣ ΔΕ ΣΙΦΟΝΙ

— „Οχι, δε ςιφονο“—φόνακςε ο Μιχάλις, χτιπόντας το γρόθο-τυ ςτο τραπέζι, ενο τα μάτια-τυ βγάλανε ςπίθες, κε το πρόςοπο-τυ κατακοκίνιςε. „Τι έκαμνα λιπον εγο ο ιλίθιος ος τόρα. Πός δεν τα ςκέφτικα προτίτερα όλα αφτα;

— „Δεν πιράζι απάντιςε ο Αρτεμ τα περαςμένα κςεχαςμένα. Τόρα έλα κι ας γιρίςυμε το φίλο. Πέτακςε όλες αφτες τις πρόλιπςες απ' το μιαλό-ςυ κε έλα να πάρις μέρος ςτι δυλιά-μας. Οπιος ιπεραςπίζετε αλιθινα τον αγόνα τον εργατον, εκίνος δεν έχι ανάνκι απο υράνιες εντολες. Οπιος όμος προςέφχετε ακόμα ςτυς θευς κε ςτυς αγίυς-τυ, εκίνος καμια φορα δε θα μίνι ος το τέλος πιςτος ςτον αγόνα τον εργατον ενάντια ςτο καπιταλ. Ολο θα βρίςκετε ςε αμφιβολίες: „Αρέςι άραγε ςτο θεο ο αγόνας αφτος;. Κε βέβεα δε θα χαθύνε ι καλοθελιτες, πυ θα τυ αποδίκςυνε πος ινε αμαρτία.

Τί ςοςιαλιςτις κι αγονιςτις μπορι νάβγι τότε απο ένα τέτιο άνθροπο; Σιχαμάρα, κυθύρι κι άλο τίποτε“.

Ι ΒΑΘΙΕΣ ΡΙΖΕΣ

Κάμποςι όρα ο Μιχάλις δε μίλιςε κε κατόπι ίπε:

— „Το λογικό-μυ ςιφονι μαζι-ςυ ςόλα. Το νιόθο, πος όλα ςυ τα λόγια ίνε φοτινι αλίθια. Κε όμος το ςκυλίκι ίνε ζοντανο ακόμα μέςα-μυ. Καπια ςαπίλα απτα παλια έμινε ακόμα μέςα-μυ. Κε θέλο αλίθια να τι κςεριζόςο, μα κε τι λιπύμε. Απαράλαχτα ςαν το

αγριοχόρταρο στο χοράφι, πυ θέλις να το χάσις, το πετας πέρα μακρια όμος, μέσα στι γι απομένυνε ι βαθιες-τυ ρίζες".

— „Δεν πιράζι, απάντισε ο Αρτεμ. Ι ζοι ι ίδια θα συ κσεριζόσι κε τις ρίζες αφτες".

— „Δεν το πιστέβο ίπε ο Μιχάλις. Σε φχαριστο όμος για τις κυβέντες συ. Πολα πράματα, πυ πριν δεν μπορύσα να κσιγίσο, τάνιοσα τόρα. Θάτανε καλα α μπορύσα να κσανακυβεντιάσο μαζί-συ, μα κρίμα, πυ δε θα κσαναδοθι τέτια εφκερία".

— „Πιος κσερι"... Απάντισε ο Αρτεμ.

Ετσι ι διο φίλι αποχερετιθίκανε.

Ο Αρτεμ κσανακατάπιασε τιν επικίνδινι δυλιά-τυ: το ιποσκάπσιμο τον θέμελον τις τσαρικις αρχις. Δυλια βαρια, άφανι, επίμονι. Τιν ίδια δυλια τιν κάνανε χιλιάδες τέτιι Αρτέμιδες σ'όλες τις άκρες τις τοτινις Ροσίας φοτίζοντας τις σινίδισες τυ εργατικυ κόζμυ. Ι προπαγάντα διεκσαγότανε σ'όλες τις πόλις τις Ροσίας.

ΤΕΛΕΦΤΕΑ ΚΙ ΑΠΡΟΟΠΤΙ ΚΥΒΕΝΤΑ ΤΑ ΟΧΤΟΒΡΙΑΝΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Εφτασε κι ο Οχτόβρις τυ 1905 κι άρχισε ι γενικι απεργία. Σταματίσανε τα τρένα, σταμάτισε τι δυλιά-τυ ό τιλέγραφος, σταματίσανε τα εργοστάσια. Ι τσαρικι αρχι για λίγο διάστιμα δίλιασε κε σινταράχτικε μπροστα στι μεγάλι ανεμοζάλι. Ο τσάρος εκσέδοκε το μανιφέστο-τυ πυ ιποσχόντανε διάφορες ιποχόρισες, ενο κριφα ετιμαζότανε μαζι με τυς δίμιυς-τυ σε αντίστασι.

Απ'αφτι ς'αφτι, απο στόμα σε στόμα σκορπιζόντανε ι φίμι, πος στις σκοτινες γονιες κε στα καταγόγια μαζέβοντε ι μάβρες εκατοντάδες, ετιμάζοντας άγρια σφαγι (πογρομ).

Ι παπάδες κ'ι κάπιλι, ι μικροσπεκυλάντες κ'ι χοροφίλακι, ι σπιγύνι κ'ι κσιπόλιτι, όλα αφτα τα αποβράζματα τις κινονίας, κάτι ετιμάζυνε, απο κάπυ πέρνυνε χρίματα κε όπλα. Κε πρότα-πρότα θαρχίζυνε να σκοτόνυνε τυς επαναστάτες.

Ι ΣΦΑΓΕΣ.

Ι φίμες αλιθέπςανε. Τα χρίματα δινόντανε απ'τι διέφθιςι τις χοροφιλακις. Ι τσαρικι κιβέρνιςι μάζεβε γίρο-τις όλες τις σκοτινες δίναμες, πάνο στις οπίες μπορύσε να βασιςτι στον αγόνα-τις ενάντια στιν επανάσταςι. Απ'τυς λιςτες κε τυς φονιάδες, απ'τυς ταχτικυς θαμόνες τον καταγογίον περίμενε πιςτι βοιθια. Απ'αφτυς σκιματιζόντανε ι „μάβρες εκατοντάδες".

Το πλάνο τις εργασίας-τυς ίτανε τέτιο: όλα αφτα τα καθάρματα μαζι με τυς παπάδες διοργανόνανε λιτανίες με τα κςαφτέριγα κε με τις ικόνες τυ τσάρυ.

Κατόπι σε κάπια οριζμένι στιγμι ένας απ'αφτυς τριπύσε με το μαχέρι τιν ικόνα τυ τσάρυ, ενο ι σίντροφι-τυ πατύσανε τις φονες: „Ι τσιφύτιδες (ЖИДЫ) ι socialιστες προζβάλανε τιν ικόνα τυ τσάρυ"!

Ιστερα απ'τι φονι αφτι όλι-τυς μαζι ριχνόντανε πάνο στυς διαβάτες κε προπάντον στυς εβρέυς κε τυς φιτιτες κε αρχίζανε τι σφαγι.

Σ'όλες τις πολιτίες επαναλαμβανότανε ι ίδια ιστορία χορις καμια αλογι. Δεν έλιπςε βέβεα, κε απ'τιν πόλι πυ ζύςε ο Μιχάλις Γνεζτοφ. Τα γεγονότα κςετιλιχτίκανε κςαφνικα κι ανέλπιςτα.

ΤΙ ΕΠΑΘΕ Ο ΜΙΧΑΛΙΣ

Στις 20 τυ Οχτόβρι ο Μιχάλις βγίκε προι-προι απ' το ςπίτι-τυ κε πίγε προς το μεγάλο δρόμο. Τα μαγαζια όλα ίςανε ακόμα κλιςτα. Το εμπόριο δεν ίχε αρχίςι ακόμα κε κάπια διςάρεςτι ιςιχία βαςίλεβε ςτυς δρόμυς. Ι κάτικι όμος ίςανε πια ςινιθιζμένι.

Μόλις βγίκε ο Μιχάλις απ'το παραςόκακο ςτο μεγάλο δρόμο, ίδε μια μεγάλι ςινοδία. Πλιςίαςε απο περιέργια κε βρέθικε μέςα ςτον όχλο. Τον προςτάκςανε να βγάλι το καπέλο-τυ. Τόβγαλε δίχος καμια αντίριςι".

Ι ΛΙΤΑΝΙΑ

Κιτάζι: μπροςτα πάνε τα κςαφτέριγα ενο απο πίςο τυς ςτράφτυνε τα χριςα ρύχα τον παπάδον. Κατάλαβε πος ίτανε καπια λιτανία. Απο ςινίθια, χορις να το καλοςκεφτι ακολύθιςε τι λιτανία. Ιτανε περίεργος να μάθι τί λιτανία ίτανε αφτι πυ διοργανόνονταν ςε μια καθιμερινι μέρα, χορις νάνε γιορτι. Κιτάζοντας ολόγιρα παρατίριςε, πος τα μύτρα τον ςινοδον τις λιτανίας ίςανε άςκιμα, άγρια. Κάπια ανιςιχία άρχιςε να τον κιριέβι. Εκςαφνα τυ πέραςε απ' το νυ ι ιδέα:

— „Μιν ίνε ι μάβρι εκατοντάδα. Μα πος γίνετε τι λιτανία!"

Δεν πρόφτασε να το καλοσκεφτι κε κσαφνικα διασπάστικε ι σινοδία όλι. Ι μπροστινι προχορίσανε κ' ι πισινι μπίκσανε τις φονες:

— „Τον κσεσχίσανε! τον προζβάλανε! τον τσάρο! τιν ικόνα! Σόστε! Για το θεο, για τιν πίστι! Χτιπάτε! Φονες, θόριβος, οχλοβοι! Κάπυ ακυστίκανε τυφεκιες. Δυλέπσανε τα περίστροφα. Κατόπι όλα ενοθίκανε σε μια φονι: „Χτιπάτε!"

Ι ΜΑΒΡΙ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΑ ΣΕ ΕΝΕΡΓΙΑ

Κι αρχίνισε το χτίπιμα. Χτιπύσανε όπιον βρίσκανε μπροστά-τυς. Βγάζανε τυς ανθρόπυς απ' τις κατικίες-τυς, τυς πετύσανε απτα παράθιρα, τυς πλιγόνανε με σιδερένια ραβδια, τυς πατύσανε με τα πόδια-τυς. Σπάνανε τις πόρτες το σπιτιυν, τα μαγαζια.

Φονες, κλάματα, θρίνος. Μέσα στι μέσι στο δρόμο στέκετε ένας μαβρογένις, πσιλος, άγριος καλόγερος με τα χέρια σικομένα πάνο κε φονάζι.

— Βαράτε, χτιπάτε-τυς! Βαράτε τυς τσιφύτιδες! Χτιπάτε τυς φιτιτες! Χτιπάτε το άτιμο το σπέρμα, τυς οχτρυς τυ τσάρυ! Χτιπάτε, σκοτόνετε τυς επαναστάτες!„

Ο ΜΙΧΑΛΙΣ ΔΕ ΒΑΣΤΑΚΣΕ

Απ τι φονι αφτι κάπος τυ ίρθε κε τυ Μιχάλι διάθεσι να χτιπίσι. Μέσα στιν καρδιά-τυ άναπσε άγριο μίσος. Σίστικε, πίδικσε κε άρπακσε τον καλόγερο με τα διο-τυ χέρια απ' τον λεμο.

Ο καλόγερος μιν μπορόντας να κρατιθι κάτο απ' το βάρος τυ Μιχάλι κσαπλόθικε καταγις. Ο Μιχάλις όμος

θεν τον άφινε απ τα χέρια-τυ. Ο καλόγερος ανκομαχύσε, πάλεβε, πολεμύσε να γλιτόσι, ενο ο Μιχάλις κσακολυθύσε το έργο-τυ ςα να χτιπύσε το σίδερο με το σφιρι.

Απ τον πολί-τυ το θιμο κσέχασε, πυ βρίσκετε κε τι κάνι, κσέχασε, πος ίτανε τριγιριζμένος απο μεθιζμένυς κακύργυς.

Δεν το παρατίρισε, πος ένας κατακοκινιζμένος νέος σίκοσε κατα πάνο-τυ ένα ρόπαλο.

Κσαφνικα ένιοσε ένα τρομερο χτίπιμα, τα μάτια-τυ σκοτινιάσανε.

Προσπαθύσε να μίνι κίριος τυ εαφτυ-τυ να μιν κιριεφτι απ' τιν αδιναμία, μα τα χτιπίματα πέφτανε το ένα πάνο στο άλο αδιάκοπα. Στα τελεφτέα έπεσε πλέοντας μες στο έμα τυ.

Ι κακύργι νομίσανε, πος ίνε πια „έτιμος“ κε τον παρατίσανε μαζι με μια στίβα πτόματα, ενο αφτι κσακολυθύσαν το αποτρόπεο έργο-τυς. Εκι κοντα στεκότανε ένα απόσπαζμα καζάκον.

Ο ακσιοματικος κίταζε επιδοκιμαστικα τι σφαγι πυ γινότανε κε κάποτε έριχνε καμία ενθαριντικι επιφόνισι στυς φονιάδες.

Ι ακσιοματικι, το ιερατίο κ' ι πυλιμένι φονιάδες ίσανε ενομένι στο άτιμο αφτο έργο.

ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΙΟ

Ο Μιχάλις μόλις προς το βράδι ίρθε στον εαφτό-τυ. Τον περιμάζεπσε ι „γρίγορι βοίθια“ κε τον μετάφερε σ'ένα δομάτιο, όπυ κάμποσι γιατρι κάνανε επιδέζμυς στυς πλιγομένυς.

Ο Μιχάλις ίτανε χτιπιμένος αλίπιτα, εκίνι όμος που τον χτιπύςανε πάνο ςτι διάςι-τυς δεν τυ κατάφεραν ύτε ένα επικίνδινο χτίπιμα.

Μιςοςικόθικε πάνο ςτο κρεβάτι τυ κε κίτακςε ολόγιρα. Παρέκι ςτι γονία ςτεκότανε ο Αρτεμ κε κάπιος άνθροπος τΰκανε επίδεζμο ςτο χέρι.

ΑΠΡΟΟΠΤΙ ΣΙΝΑΝΤΙΣΙ

— „Αρτεμ, πύ ςε τιν καταφέρανε;„ φόνακςε ο Μιχάλις.

Ο Αρτεμ γίριςε κε έγνεπςε με το κεφάλι-τυ:

— „Για-ςυ, Μιχάλι! Αφτι ι άτιμι με πλιγόςανε. Μα δεν πιράζι. Καλα τιν πάθανε κε κίνι. Εγο ίμυνα δεκανέας τις εργατικις άμινας. Ι δεκάδα-μας με κάτι πςεφτοπερίςτροφα διαςκόρπιςε ολάκερι ςιμορία λιςτες. Αφτι ςτυς αόπλυς μοναχα κάνυνε το παλικάρι. Μόλις όμος νιόςυνε ενομένι δίναμι, έτιμι για αντίςταςι, εκι γίνοντε ςαν τυς λαγυς. Μετακςί-τυς όμος ίτανε κε κάπιος μετεμφιεζμένος χοροφίλακας. Αφτος με πλίγοςε„.

— „Κ'εγο έμπλεκςα ςε μια ιςτορία„ ίπε ο Μιχάλις. „Εγο όμος επέτιχα ςε μια τέτια ςιμορία πυ αρχιγί-τυς ίςανε όχι ι χοροφίλακι μα ι παπάδες.

Αφτο, αδελφάκι-μυ, ίνε κάτι έχταχτο. Εναν απ' αφτυνυς μάλιςτα τον δοκίμαςα με τις γροθιές-μυ.

Δε κςέρο α θα μίνι ζοντανος ίςτερα απ' τιν επεκςεργαςία-μυ αφτι."

— „Γι' αφτόνα κε μόνο τις έφαγες κε ςι;

— „Ενοίτε. Δεν ίχα, βλέπις όπλο κ' έπιτα ι άτιμι αφτι μυ επιτεθίκανε απο πίςο. Το αςτίο ίνε, πυ κ' εγο ο ίδιος πίρα μέρος ςτιν αρχι ςτι λιτανία-τυς„.

— Οχι δα! ακυς εκι! Τί θα λέγανε τα πεδία απ' το εργοστάσιο, α σε βλέπανε εκι; Δεν το σκέφτικες;,,

— ,,Κσέρο κ' εγο," τα σάστισε ο Μιχάλις.

,,Οχι πος δεν το σκέφτικα, μα δεν μπόρεσα να κρατιθο. Κσέρις δα τιν αδιναμία-μυ: μόλις δο κσαφτέριγα κι ακύσο πσαλμυδιες, αμέσος με πιάνι κάπια ιλίθια σινκίνισι. Με βάλανε όμος γνόσι αφτι τι φορα. Με γιατρέπσανε. σα να πύμε, μια για πάντα... Νέ... Να τυς παρ' ο διάβολος. Μυ πρίκσανε όλα-μυ τα μύτρα,,.

Ο Αρτεμ-γέλασε:

— ,,Οστε, γέρο, τα κσεκαθάρισες πια με τι θρισκία. Δε σε τραβα πια πίσο;

—,,Α, όχι, εφτασε! Φτανι πια γιά πάντα. Το δοκίμασα απ' όλες τις μεριες κε βλέπο, πος ι θρισκία όπος κιαν τιν πάρις, μόνο στυς οχτρυς-μας χριάζετε,,.

—,,Θιμάστε, τυ ίπε ο Αρτεμ, για τις ρίζες πυ έλεγες. Ι θρισκία, έλεγες, βαστύσε μέσα-συ με κάτι βαθιες ρίζες. Πος πάι τόρα, ακόμα δε κσεριζοθίκανε;

— ,,Οχι, φίλε μυ. Κσεριζόθικαν μια για πάντα. Ι ίδιι ι παπάδες με τα χέρια-τυς τις κσεριζόσανε. Ενα μονάχα έργο μυ έμινε τόρα: θα αγονίζυμε σ'όλι-μυ τι ζοι μ'όλα-μυ τα δινατα ενάντια στυς τιράνυς-μας, ενάντια στυς τσάρυς, τυς αφεντάδες κε τυς παπάδες. Στο έργο αφτο θ'αφιερόσο όλι-μυ τι ζοι,,.

ΜΙΚΡΙ ΣΙΜΠΛΙΡΟΣΙ

Για κίνυς τυς αναγνόστες-μας πυ θα θέλυνε να κσετάσυνε σοστα ί όχι μεταχιρίζυντε ο Μιχάλις κι ο Αρτεμ τιν γραφι (τι βιβλο κε το εβανκέλιο) στις κυβέντες-τυς, ιποδίχνυμε εδο απο πυ δανιστίκανε τα διάφορα εδάφια.

1) Για τον κατακλιζμο κε για τα λόγια τυ θευ για τυς ανθρόπυς γράφι ι Παλ. διαθίκι, στο βιβλίο τις Ιπάρκσεος κεφ. 7. στίχι 21, 22, 23.

2) Ι ιστορία τυ δικέυ Ιοβ ίνε γραμένι στο ,,βιβλίο τυ Ιοβ,,. Στι σινοδικι έκδοσι τυ 1908 απ τι σελίδα 379 κε παρακάτο. Κεφάλι· Ι, στίχι 8 κε παρακάτο.

3. Για το μάλομα τυ θευ με τυς ανθρόπυς, στο βιβλίο τον Αριθμον, κεφ. 14 στίχι 12—22

Πος μάλοσε ο θεος με τον Ιακοβ στο βιβλίο τις Ιπάρκσεος, κεφ. 32, στίχι 24, 25, 26. Στυς στίχυς αφτυς φένετε πος ο θεος χτιπίθικε απ τον Ιακοβ.

Πος έβαλε στίχιμα ο θεος ίνε γραμένο στο" ,,βιβλίο τυ Ιοβ,, κεφ. Ι.

Πος έκανε ο θεος μερικυς ανθρόπυς εβνουμένυς-τυ στο βιβλίο τις ,,Ιπάρκσεος" κεφ. 4, 5. Ι ιστορία τυ Κάιν κε τυ Αβελ.

Πος πϊγενε ο θεος στις επίσκεπσες, έφαγε στυ Αβρααμ, στο ίδιο βιβλίο κεφ. 18, στίχι 6, 7, 8, 9.

Πος έβγαλε απο έναν άνθροπο το πλεβρό-τυ στο ίδιο βιβλίο κεφ. 2 στιχ 21.

Πος ο θεος πάνο στον καβγα έσπασε το πόδι ενος ανθρόπυ, στο ίδιο βιβλίο τις Ιπάρκσεος κεφ. 32 στιχ. 25.

4. Για το πος ο θεος έκανε στον Αδαμ κε στιν Εβα μπροστέλες απο πετσι, στο βιβλίο τις Ιπάρκσεος κεφ. 3, στιχ 21.

Για το ότι ι γινέκα τυ Λοτ μεταμορφοθικε σε στίλι απο αλάτι, στο βιβλ· τις Ιπάρκσεος, κεφ 19-στιχ. 17—26.

5. Για τα σκοτόματα, πυ γενίκανε με το θέλιμα τυ θευ, περιγράφετε στο διβλίο τον Αριθμον, κεφ. 16, 25 κ. α καθος κε στο διβλίο τυ Ιισυ τυ Ναβι κεφ 6, 8, 10 κ. α.

6. Για το σκότομα όλον τον γίνεκον πυ εχμαλοτιστίκανε, στο διβλ· τον Αριθμον κεφ. 31,στιχ 17, 18.

Αφτο ίτανε διαταγι τυ Μοισι, „σίφονα με το ριτο τυ νόμυ, τον οπίο έδοσε ο θεος στο Μοισι" έτσι λέγι στο ίδιο κεφάλεο στιχ. 21.

7. Για το ότι ο εδρέικος θεος, για τον οπίο γίνετε λόγος στιν Παλ. Διαθίκι, λογαριάζετε πατέρας τυ Ιισυ χριστυ, ίνε γραμένο στα εδανκέλια..

Κατα Ματθέον κεφ. I, στιχι 18, 20, 22.

8. Τα ριτα πυ ιποδίχνυνε πος πρέπι να ιπακύι ο άνθροπος στυς κιρίυς-τυ κε στις αρχες, δρίσκυντε στα εδανκέλια (τα τελεφτέα 2) κε στον απόστολο Πάδλο (τα 3 πρότα). Στιν πρότι επιστολί-τυ προς τυς Ρομέυς, κεφ 13 διδάσκι στυς ανθρόπυς να ιπακύυνε σαν δύλι τιν αρχί-τυς.

9. „Σινχορίτε τυς εχτρυς-σας" εδανκέλιο κατα Ματθέον κεφ.5, στιχ 44. Το ίδιο εδανκ. κατα Λυκαν, κεφ 6, στιχ 34.

10. „Φοδάτε τον θεον, τιμάτε τον κέσαρα" γραμένο στιν πρότι επιστολι τυ Πάδλυ, κεφ. 2, στιχ. 17.

11. Για τι διμιυργία τυ ανθρόπυ, διδλίο Ιπάρκσεος κεφ 1, στιχ. 26-27.

12. „Δυλι, με κάθε τρόμο ιπακύετε στυς κιρίυς-σας όχι μονάχα στυς αγαθυς, μα κε στυς άγριυς.

Γιατι αφτος ίνε ο προοριζμος-σας". I επιστολι τυ Πέτρυ, κεφ. 2, στιχ. 18, 21

ТІМІ 8 коп.

ЦЕНА 3 коп.